

Säkerhetsföreskrifter

Säkerhetsföreskrifterna är godkända av scoutrådet 10.2.2007.
Innehållet uppdaterat för att motsvara det nya scoutprogrammet 21.4.2009.

Andra förnyade upplagan 2011

Säkerhetsföreskrifter

Utgivare	Suomen Partiolaiset - Finlands Scouter r.f.
Redaktion	Taina Schildt, Anu Sauliala
Översättning	Birgitta Edelmann
Ombrytning	Marjo Majlund/Kate Lönnberg
Illustrationer/bilder	Mirva Sopenen
Tryck	Multiprint 2011

FÖRORD

Bästa scouter!

”Scouting är den inflytelserikaste och attraktivaste ungdomsorganisationen i Finland som på ett mångsidigt sätt fostrar barn och unga” (ur SP - FS:s vision 2020)

Dessa säkerhetsföreskrifter för scoutverksamheten är gjorda med tanke på kärverksamheten.

Utfärder, läger och seglatser är centrala delar i scoutverksamheten. Utan dessa finns ingen scoutverksamhet. På utfärder, läger och seglatser möter vi scoutidealen: att respektera andra, att älska och skydda naturen, att vara ärlig och pålitlig, att främja vänskap över gränser, att känna sitt ansvar och göra sitt bästa, att utveckla sig själv som människa och att söka sanningen i tillvaron

Vi ledare bör i all verksamhet minnas vårt ansvar och våra plikter. Barnen och ungdomarna har anförtrotts oss. I utbildningen inför varje uppdrag sätter man sig in i hur verksamheten arrangeras i enlighet med säkerhetsföreskrifterna. Det är i synnerhet kårchefens sak att se till att ledarna vet vilka uppgifter som ingår i deras ledaruppdrag, och att man i kåren följer säkerhetsföreskrifterna.

Om man inte gör någonting händer heller inga olyckor. I scoutingen, liksom i livet i allmänhet, inträffar ändå mindre och större olyckor. Det bästa sättet att förbereda sig är att planera verksamheten omsorgsfullt på förhand. I en säker verksamhet ingår också mental säkerhet.

Avsikten med dessa föreskrifter är att å ena sidan förebygga olyckor, och å andra sidan att ge ledarna instruktioner, och förbereda dem för att möta och klara av olyckor. Dessa säkerhetsföreskrifter kompletteras av FS säkerhetsföreskrifter för scoutverksamhet till sjöss (Säkerhetsbestämmelser och direktiv för scoutverksamhet till sjöss).

Inom scoutingen är säkerhet en naturlig del av verksamheten!

Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter rf

INNEHÅLL

FÖRORD	3	4. SCOUTFÖR- SÄKRINGEN	32
1. VAD ÄR SCOUTING?	5	Allmänt om scoutförsäkringen	32
Man växer till och utbildas i säkerhet	5	Olycksfallsskydd	32
2. KRAV FÖR UTFÄRDS- OCH LÄGERVERKSAMHET	6	Resesjukdomsförsäkring	33
Medlemsavgiften	6	Resegodsförsäkring	33
Allmänna anvisningar	7	Ansvarsförsäkring för verksamheten	35
3. ANVISNINGAR FÖR SCOUTVERK- SAMHETEN	10	Åtgärder då en skada inträffat	36
Förebyggande	10	Behov av tilläggsförsäkring	36
Scoutstugor	10	BILAGOR	38
Stora evenemang, och evenemang som ordnas för andra	10	Utfärdsbrev	38
Rusmedel och scouting	12	Checklista för utfärdsledaren	39
Att röra sig i naturen	13	Anmälan om läger/vandring till förbundskansliet	40
Säkerhet på vandringar	14	Säkerhetsplan för läger	42
Att gå vilse	15	Modell för räddningsplan	45
Då du behöver hjälp	16	Anmälan	48
Första hjälpen	16	KÄLLOR	48
Hantering av eld inomhus	18	ORDREGISTER	49
Hantering av eld utomhus	20		
Säker utfärds- och lägermat	22		
Verksamhet vid vatten	25		
Svag is	26		
När organisationen råkar ut för en kris	27		
Internationell verksamhet, resor	29		
Extremverksamhet	29		
Åtgärder vid misstänkt våld mot eller sexuellt utnyttjande av barn och unga	30		

I. VAD ÄR SCOUTING?

Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter r.f. (hädanefter FS) är den största ungdomsorganisationen i Finland. I verksamheten deltar ungefär 70 000 scouter. Scoutrörelsen är internationell och grundar sig på frivilligt arbete. Verksamheten är mångsidig och dess syfte är att stöda barn och unga i deras uppväxt så att barnets olika utvecklingsstadier och individuella särdrag beaktas. Målsättningen med scoutverksamheten är att fostra barn och unga till självständigt tänkande samhällsmedborgare som känner ansvar för sig själv, sina närmaste och sin livsmiljö.

Inom scoutingen fungerar man i grupper. I verksamheten tror vi på styrkan i upplevelser och äventyr. Upplevelserna ger glädje och innehåll i livet, och äventyren stärker tron på de egna förmågorna. Scouter rör sig mycket i naturen. Vi vandrar, skidar, klättrar, paddlar och seglar. Naturen är en källa till upplevelser, en spelplan för äventyr, en fostrare och vän vars välmående är viktigt för oss.

Scoutrörelsen i Finland utgörs av lokala scoutkårer som ordnar scoutverksamhet samt av distrikt, Finlands Svenska Scouter r.f. (FiSSc) och en centralorganisation (FS) som stöder kårernas verksamhet. FiSSc medräknat finns det elva distrikt. Kårerna är scoutverksamhetens grundenhet och de är juridiskt självständiga föreningar. En kår består av allt från 20-300 scouter. Kårerna kan vara samkårer eller skilda flick- eller pojkkårer. I Finland finns sammanlagt ungefär 800 kårer, och av dessa är två tredjedelar

samkårer. I kårerna ordnas verksamheten i huvudsak i mindre grupper, d. v.s. i vargungeflockar, äventyrsscoutlag samt i spejar-scout-, explorerscout- och roverscoutpatruller.

MAN VÄXER TILL OCH UTBILDAS I SÄKERHET

Inom scoutingen beaktas säkerheten mångsidigt. I verksamhet, material och utbildning är säkerhetstänkandet en självklarhet. I scoutverksamheten lär sig också de yngsta medlemmarna första hjälpen, naturkännedom, utfärdskunskap och sociala färdigheter. På detta sätt kommer varje scout att ha grundfärdigheter i saker som påverkar säkerheten.

I scoutingens utbildningshelheter ingår skilda säkerhetsmoduler. Dessa är Trygg scouting, Trygg verksamhet, Säkerhetsledarskap och Första hjälpen. Utbildningarnas uppgift är att säkerställa att varje scout med ledaruppdrag har en utbildning som stöder hans eller hennes ledaruppdrag, också ur säkerhetssynvinkel.

Säkerhet är inte bara regler och bestämmelser, utan en säker verksamhet är något som utgår från var och en. Varje scout får då programmet framskrider en uppfattning om hur man ordnar säker verksamhet. Säkerheten är både en fysisk och en mental säkerhet. I scoutverksamheten säkerställer vi alltså att varje scout har en fysiskt och mentalt tryggt miljö att verka i inom scoutingen.

2. KRAV FÖR UTFÄRDS- OCH LÄGERVERKSAMHET

I denna del framgår centralorganisationens krav på de scouter som deltar i utfärds- och lägerverksamheten, och på deras ledare. I kapitlet framgår minimikraven för verksamheten. Det lönar sig ändå att hålla i minnet att kvaliteten på scoutverksamheten blir bättre om man t.ex. kan ha fler ledare än minimikravet, eller om ledarna har en bättre utbildning än vad som krävs.

MEDLEMSAVGIFTEN

Alla som deltar i scoutverksamheten bör betala kårens medlemsavgift (om inte personen särskilt har befriats från att betala medlemsavgiften). I kårens medlemsavgift ingår också Finlands Scouters och Finlands Svenska Scouters andelar av medlemsavgiften. Scoutförsäkringen är i kraft för scouter som betalt medlemsavgiften då de deltar i scoutverksamhet. Kåren är ansvarig för att nya scoutmedlemmar är försäkrade. Kårens medlemsregisteransvariga skriver in nya medlemmar i medlemsregistret Stigen och ser därmed till att de är försäkrade.

Definitioner

- En dagsutfärd räcker en dag, ingen övernattnig.
- En förläggning eller hajk räcker minst ett dygn, övernattnig inomhus eller utomhus.
- Ett läger arrangeras på en fast lägerplats och räcker minst tre dygn.
- En vandring räcker minst tre dygn, ingen fast lägerplats.
- Med utfärdserfarenhet avses att ledaren har erfarenhet av motsvarande verksamhet.
- Med kunskap i första hjälpen avses att ledaren vet hur man handlar vid olycksfall samt behärskar nödförstahjälpen.
- Scoutledarfullmakten ger en person rätt att verka i uppgifter som kräver kunskaper på scoutledarnivå. Den som gått scoutledargrundkursen kan ansöka om scoutledarfullmakt av FiSSc eller det egna finska distriktet.

ALLMÄNNA ANVISNINGAR

Säkerheten på utfärder, läger, vandringar och utlandsresor bör beaktas redan i planeringsskedet. Ledaren ansvarar för att deltagarnas fysiska och mentala säkerhet beaktas i alla skeden. I planering och förverkligande måste man komma ihåg att reservera tillräckligt mycket tid också för vila. Om något händer måste kunskap och handlingsförmåga vara på bästa möjliga nivå, och behövligt materiel finnas tillgängligt.

Deltagarna skall i förväg tillfrågas om alla uppgifter som behövs för utfärden, läger, vandringar eller resan. Dyliga uppgifter är t.ex. deltagarens hälsotillstånd, allergier, specialdieter, medicinering och simkunskap. Utfärdsledaren skall också känna till vårdnadshavarnas kontaktuppgifter under evenemanget. Efter evenemanget bör ledaren se till att de insamlade uppgifterna förstörs på lämpligt sätt, t.ex. bränns upp. Kåren får, enligt personuppgiftslagen, inte spara uppgifter om medlemmarnas hälsotillstånd och andra motsvarande uppgifter. Om någon deltagare lider av allvarliga grundsjukdomar, så som astma, diabetes, epilepsi eller svåra allergier, skall varje ledare som deltar i evenemanget kunna ge behövlig första hjälp vid en sjukdomsattack. Före evenemanget skall utfärdsledaren ännu försäkra sig om att deltagaren har behövliga mediciner med sig.

Deltagare under 18 år skall ha målsmans skriftliga tillstånd att delta i läger, på vandring eller på utlandsresa. Deltagare under 15 år skall ha målsmans skriftliga tillstånd också för att delta på föreläsningar och hajker.

För scoutverksamhet på vatten följs utöver dessa säkerhetsföreskrifter också FS Säkerhetsbestämmelser och direktiv för scoutverksamhet till sjöss.

I scoutverksamheten följs utöver dessa föreskrifter också föreskrifter och bestämmelser i lagar och förordningar. Dessa är t.ex. räddningslagen, lagen om sammankomster, och miljöskyddslagen. Konsumentverkets anvisningar för främjandet av säkerheten hos programtjänster bör följas i följande situationer: kåren arrangerar evenemang i vilket deltar många människor (vilket i allmänhet betyder hundratal), utomstående personer deltar i verksamheten, verksamheten arrangeras i medelanskaffningssyfte eller verksamheten är förenad med särskilda risker (t.ex. pyroteknik).

Anmälan om verksamhet

Kårchefen skall känna till samtliga utfärder, läger, seglatser, vandringar och utlandsresor som hör till kårens verksamhet. Utfärdsledaren meddelar om evenemanget till kårchefen före evenemanget, alternativt bör ett beslut om arrangerandet av evenemanget finnas med i kårledningens eller kårstyrelsens mötesprotokoll, eller i kårens verksamhetsplan. Kårchefen skall känna till åtminstone evenemangets ansvariga ledare, tidpunkt och plats för utfärden, den planerade rutten och alternativa rutter.

Läger och krävande vandringar skall gärna anmälas till förbundskansliet. Utlandsresor skall anmälas till infon på FS centralkansli.

Kontaktuppgifter finns på centralorganisationens webbplats www.scout.fi.

Utfärder - hajker och förläggningar

Utfärdsledaren

- Utfärdsledaren skall ha betalt årets medlemsavgift.
- Utfärdsledaren skall ha egen erfarenhet av motsvarande utfärdsverksamhet.
- Utfärdsledarens förstahjälpkunskaper skall vara up-to-date.
- Utfärdsledaren skall känna till FS säkerhetsföreskrifter.
- Vargungeflorens och äventyrsscoutlagets utfärdsledare skall vara akela, kapten eller någon annan av kåren för detta utnämnd minst 18 år fylld person.
- Spejar- och explorescoutpatrullen kan fara på utfärd, hajk eller förläggning under ledning av sin patrulledare, om t.ex. lotsen eller någon annan av kåren för detta utnämnda minst 18 år fyllda ledare anser att patrulledaren är kompetent som utfärdsledare. Lotsen eller en annan ledare deltar i planeringen, och vid behov också i själva utfärden.
- Roverscoutpatrullen kan göra utfärder, hajker och förläggningar på egen hand, så länge kåren är medveten om verksamheten.

Övriga ledare

- Alla ledare skall ha betalt årets medlemsavgift.
- På utfärden bör det finnas tillräckligt många ledare i förhållande till antalet barn och ungdomar, och i förhållande till hur krävande utfärden är. Med på utfärden bör alltid finnas minst en annan ledare utöver utfärdsledaren.

Bland bilagorna finns en modell för utfärdsbrevet och utfärdsledarens checklista.

Läger

Lägerchefen

- Lägerchefen skall ha betalt årets medlemsavgift.
- Lägerchefen skall ha fyllt 18 år.
- Lägerchefen skall ha scoutledarfullmakt.
- Lägerchefen skall också ha erfarenhet av motsvarande lägerverksamhet
- Kårledningen eller kårstyrelsen skall godkänna personen för uppgiften som lägerchef.
- Lägerchefens förstahjälpkunskaper skall vara up-to-date.
- Lägerchefen skall känna till FS säkerhetsföreskrifter.

Lägrets övriga ledare

- Alla ledare skall ha betalt årets medlemsavgift.
- Lägrets övriga ledare skall ha egen erfarenhet av motsvarande utfärdsverksamhet.
- Lägerledarnas förstahjälpkunskaper skall vara up-to-date.
- Lägerledarna skall känna till FS säkerhetsföreskrifter.
- För varje påbörjat tiotal lägerdeltagare skall det finnas minst en ledare.
- Därtill skall det för varje påbörjat femtiotal lägerdeltagare finnas minst en ledare över 18 år.

Vandringar

Vandringsledaren

- Vandringsledaren skall ha betalt årets medlemsavgift.
- Vandringsledaren skall ha egen utfärds- och vandringserfarenhet.
- Vandringsledaren skall vara minst 15 år, men t.ex. lotsen, eller någon annan för ändamålet utnämnd myndig kårledare, bör anse att han är kompetent som vandringsledare. Lotsen eller en annan ledare

- deltar i planeringen, och vid behov också i själva vandringen.
- Vandringsledarens förstahjälpkunskaper skall vara up-to-date.
 - Vandringsledaren skall känna till FS säkerhetsföreskrifter.

Scoutresor utomlands

Reseledaren

- Reseledaren skall ha betalt årets medlemsavgift.
- Reseledaren skall ha fyllt minst 18 år.
- Reseledaren skall ha erfarenhet av ansvarsfulla scoutledaruppdrag.
- Kårledningen eller kårstyrelsen skall godkänna personen för uppgiften som reseledare.

” Kom ihåg att i förväg meddela FS centralkansli om scoutresor utomlands, så att scoutförsäkringen är i kraft på resan.

- Reseledarens förstahjälpkunskaper skall vara up-to-date.
- Reseledaren skall känna till FS säkerhetsföreskrifter.

Övriga ledare på resan

- Alla ledare skall ha betalt årets medlemsavgift.
- Reseledarna skall ha erfarenhet av ansvarsfulla scoutledaruppdrag.
- Ledarnas förstahjälpkunskaper skall vara up-to-date. En av ledarna skall vara namngiven som förstahjälpen ansvarig.
- Ledarna på resan skall känna till FS säkerhetsföreskrifter.
- För varje påbörjat tiotal deltagare skall det finnas minst en myndig ledare.
- Därtill skall det för varje påbörjat femtiotal deltagare finnas minst en ledare över 22 år.

Som hjälp för uppgörandet av en säkerhetsplan hittar ni blanketten Säkerhetsplan för läger bland bilagorna.

3. ANVISNINGAR FÖR SCOUTVERKSAMHETEN

FÖREBYGGANDE

Säkerhetsaspekten skall planeras i förväg före varje utfärd, läger, seglats och resa. På så sätt försäkras ni er om att riskerna minimeras och att ni kan handla rätt om olyckan är framme. På en kort utfärd med en liten grupp till ett bekant ställe räcker det att du repeterar säkerhetsaspekterna för dig själv eller tillsammans med en ledarkamrat. Vid planeringen av ett stort kåräger måste ni särskilt reservera tid för planeringen och genomförandet av säkerheten.

Vid planeringen av säkerheten skall ni gå igenom följande:

- evenemang, tid, plats
- vilka ledare som är på plats och uppgiftsfördelningen (t.ex. förstahjälps- och matansvariga)
- deltagarantal
- säkerhetsutrustningens skick och placering (t.ex. förstahjälpsväska, släckningsutrustning och telefon).

Samtidigt skall ni besvara följande frågor:

- Vilka risker finns det på evenemanget (t.ex. terrängen, användningen av eld, vattendrag, trafik)?
- Hur förbereder ni er för riskerna?
- Hur kommer utryckningsfordon till platsen och hur dirigerar ni dem till platsen?
- Hur säkerställer ni den mentala säkerheten?

SCOUTSTUGOR

Det skall uppgöras en räddningsplan för alla utfärdsstugor med inkvarteringsutrymmen för mer än 10 personer. Detta bestäms i förordningen om räddningsväsendet (787/2003). Stugans ägare gör upp räddningsplanen och alla som använder stugan skall bekanta sig med räddningsplanen.

Räddningsplanen kan gärna förvaras på scoutstugan och den bör också lämnas in till den regionala räddningsmyndigheten i enlighet med dennas direktiv. I räddningsplanen utreds t.ex. de risker som är förenade med verksamhet i stugan, hur riskerna kan förebyggas och hur man skall handla om någonting händer. En modell för räddningsplanen finns bland bilagorna i slutet av detta häfte.

STORA EVENEMANG OCH EVENEMANG SOM ORDNAS FÖR ANDRA

Kåren skall göra en omfattande säkerhetsplan om

- a) många människor deltar i evenemanget (betyder i allmänhet hundratals)
- b) utomstående personer deltar i evenemanget
- c) kåren ordnar evenemanget i avsikt att samla in pengar
- d) om verksamheten är förenad med särskilda risker (på evenemanget används t.ex. pyroteknik, d.v.s. fyrverkerier eller eld för att skapa effekt).

En omfattande säkerhetsplan innebär en skriftlig räddningsplan och/eller ett säkerhetsdokument. I synnerhet vid stora offentliga evenemang har arrangören många obligatoriska förpliktelser, vilka bör beaktas vid planeringen. Anvisningar för hur planen skall göras finns i publikationen Konsumentverkets anvisningar för främjandet av säkerheten hos programtjänster.

Lagen om konsumtionsvarors och konsumenttjänsters säkerhet gäller inte allmännyttiga föreningar, som scoutkårer, då kåren erbjuder tjänster endast åt sina medlemmar och utan att sträva efter ekonomisk vinning.

Räddningsplan

I räddningsplanen går man igenom säkerhetsaspekten för en byggnad eller ett evenemang och beskriver hur man handlar om någonting händer. Planen görs upp av byggnadens ägare eller evenemangets arrangör.

Kåren måste göra upp en räddningsplan

- för kårens utfärdsstuga eller motsvarande ifall där finns inkvarteringsutrymmen för mer än 10 personer. (Se punkten Scoutstugor för mera information.)
- för ett av kåren arrangerat evenemang med många deltagare (betyder i allmänhet hundratals) eller med annan särskild orsak (t.ex. öppen eld på flera ställen eller pyroteknik) som utgör en säkerhetsrisk.

Räddningsplanen eller ett sammandrag av denna bör ges till den regionala räddningsmyndigheten i enlighet med dennas direktiv.

Säkerhetsdokument och säkerhetsplan

Säkerhetsdokumentet är ett skriftligt dokument, i vilket definieras verksamheten på ett allmänt plan och saker som hänförs till säkerheten, t.ex. personalens uppgiftsfördelning, bedömningen av risker och arrangemangen för att alarmera efter hjälp i olika situationer. Säkerhetsplanen är en bilaga till säkerhetsdokumentet med anvisningar om den enskilda aktivitetens eller verksamhetsplatsens säkerhet.

Kåren måste göra upp ett säkerhetsdokument då

- kåren arrangerar verksamhet för andra än sina egna medlemmar (t.ex. offentliga evenemang).
- kåren erbjuder sina medlemmar eller utomstående (t.ex. företag) avgiftsbelagda och ekonomiskt vinstbringande tjänster (t.ex. ett medelförskaffningsjippo).

Författningar:

- *Brandsäkerhet, räddningsplan:*

Räddningslagen (468/2003)

- *Räddningsplanens innehåll:*

Förordningen om räddningsväsendet (787/2003)

- *Säkra varor och tjänster:*

Lagen om konsumtionsvarors och konsumenttjänsters säkerhet (75/2004)

- *Att arrangera offentliga tillställningar:*

Lag om sammankomster (530/1999)

- *Ordningsvakter:*

Lag om ordningsvakter (533/1999)

- *Buller/oljud:*

Miljöskyddslag (86/2000)

För mera information:

www.partio.fi/turvallisuus,

www.kuluttajavirasto.fi

I kraft varande författningar:

www.finlex.fi/sv

RUSMEDEL OCH SCOUTING

Inom scoutingen följer vi utöver andra myndighetsförfattningar också noggrant rusmedelslagstiftningen. Det är förbjudet att sälja alkoholdrycker åt en minderårig person och en minderårig person får inte inneha eller transportera ens svaga alkoholdrycker. Också försäljning av tobaksprodukter till minderåriga personer är förbju-

den. Användning och innehav av narkotika klassas som narkotikabrott.

Det är lätt att följa lagen: rusmedel hör inte till scoutverksamheten. Också om lagen inte förbjuder myndiga personer att dricka alkohol eller röka förutsätts inom scoutingen att inte heller vuxna använder rusmedel i verksamheten med barn och ungdomar.

ALLEMANSRÄTTEN

Kort om allemansrätten

Du får

- röra dig till fots, cykla och åka skidor överallt i naturen – utom på gårdsplaner eller över åkrar, ängar eller planteringar som kan ta skada
- tillfälligt vistas på marker där det är tillåtet att röra sig enligt ovan. Du kan t.ex. tälta relativt fritt, bara du håller ett tillräckligt avstånd till andras bostäder
- plocka vilda bär och blommor samt svamp
- meta och pimpelfiska
- ägna dig åt båtliv, simma och tvätta dig i sjöar och vattendrag samt färdas på isen.

Du får inte

- störa andra eller förorsaka dem skada
- störa eller skada fågelbon och ungar
- störa renar eller vilt
- fälla eller skada växande träd, eller ta torra eller kullfallna träd, ris, mossor eller liknande från någon annans mark
- göra upp eld på någon annans mark utan tvingande skäl
- störa hemfriden genom att t.ex. slå läger för nära bosättning eller föra oväsen
- skräpa ner i naturen
- köra motorfordon i terrängen utan markägarens tillstånd
- fiska och jaga utan vederbörliga tillstånd

Med allemansrätten avses möjligheten för alla som befinner sig i Finland att använda naturen oberoende av vem som äger området eller är dess innehavare.

För att åtnjuta allemansrätten behövs inte markägarens tillstånd, och det kostar heller ingenting. Man får ändå inte störa eller förorsaka skada genom utnyttjandet av allemansrätten. Allemansrätten grundar sig dels på landets allmänt godkända sed och dels också på skrivna lagar. Allemansrätten gäller också utlänningar.

Den traditionella allemansrätten och våra vidsträckta skogsområden och vattendrag ger finländarna utmärkta möjligheter till rekreation och till att röra sig i skog och mark. Till skillnad från många andra länder har vi i Finland en förhållandevis omfattande allemansrätt. Liknande rättigheter gäller närmast endast i de övriga nordiska länderna. På Åland är allemansrätten begränsad.

Miljöministeriet har gjort en guide om allemansrätten. I denna berättas närmare bland annat om vilka lagar allemansrätten grundar sig på och hur dessa kan tolkas. Det lönar sig att bekanta sig med guiden eftersom den också innehåller mycket nyttig information om säkerhet.

ATT RÖRA SIG I NATUREN

I områden som är i naturtillstånd eller liknande kan du i allmänhet fritt röra dig till fots, åka skidor, cykla och rida – så länge det inte ger upphov till skador. På gårdsplaner, åkrar och planteringar är rätten att röra sig begränsad. Om sommaren måste du gå längs vägar eller dikesrenar om du vill ta dig över åkrar och fält. Om vintern kan du däremot skida över åkrarna. Öppnar du en grind, ska du stänga den efter dig.

Du får inte använda andras gårdsplaner som gångstig. Du får inte heller bygga nå-

got på en annans mark eller gräva i marken så att den synligt förändras. Det är förbjudet att använda någons gård som gångstig. Du får inte heller ta vägen över åkrar, ängar eller planteringar om det ger upphov till skada.

I naturskyddsområdena är rörelsefriheten ofta begränsad. Under fåglarnas häckningstid skall du undvika att röra dig på sådana områden där fåglar häckar och håller till som fågelvatten och ytterskär.

Allemansrätten gäller endast enskilda användare, inte större grupper. Stora evenemang såsom scoutfärdighets-, skid-, vildmarksfärdighets- och orienteringstävlingar skall inte arrangeras enbart med stöd av allemansrätten. Då ni ordnar sådana evenemang skall ni rådgöra med markägaren i förväg.

Att vistas i naturen

Att tillfälligt vistas i naturen, t.ex. att solbada, simma eller ta dig en vilopaus, liksom också att tillfälligt slå läger, t.ex. tälta över en helg eller under en annan kortare tid, är tillåtet på samma ställen där du får röra dig, så länge det inte ger upphov till skada eller olägenheter för markägaren eller innehavaren av området.

Vill du under en längre tid hålla till eller tälta på någons ägor, ska du helst rådgöra om detta med markägaren, eftersom det då är mer sannolikt att detta förorsakar spår eller andra skador i naturen. Tältning är vanligen inte tillåten på specialområden som badstränder. De egentliga rekreationsområdena har ofta tältplatser eller andra ställen som anvisas dem som vill tälta.

Att göra upp eld

Det är inte tillåtet att göra upp vare sig lägereld eller annan öppen eld utan markäga-

rens (eller markinnehavarens) tillstånd eller tvingande behov. Det är inte heller tillåtet att göra upp eld då det råder varning för skogsbrand. Däremot behöver du inget tillstånd för att använda friluftskök, värmare, lykta eller annan utrustning som är isolerad från marken, eftersom detta inte anses vara öppen eld.

Om risken för skogsbrand är uppenbar, får du inte göra upp eld i eller nära en skogens med markägarens tillstånd. Var och en skall efter bästa förmåga se till att reglerna och föreskrifterna om brandsäkerheten följs.

I friluftsområden och på campingplatser finns det ofta särskilda ställen för den som vill göra upp eld och på dessa områden skall man inte göra upp eld någon annanstans.

Jakttiderna skall beaktas vid planeringen av en utfärd. Jakttiderna varierar mellan olika orter. Exakt information om jakttider fås från jaktvårdsdistrikt och av jaktsällskap.

➤ Källa:
Miljöministeriet 2009
www.miljo.fi

SÄKERHET PÅ VANDRINGAR

En bra vandringsplan innehåller en säkerhets- och räddningsplan.

Vandringsplan

- Meddela kårchefen om starttid, planerad rutt och möjliga alternativa rutter.
- Anteckna färdigt koordinaterna för de planerade övernattningsställena.
- Räkna med var tredje dag som vilodag.
- Om du inte känner till de lokala förhållandena skall du fråga om dem i förväg.

- Beakta årstiden och väderleksförhållandena.
- Utrusta dig för det värsta.
- Välj inte för krävande vandringsmål.
- Lita inte för mycket på din egen eller din grupps prestationsförmåga.
- Ta inga onödiga risker.
- Kontrollera mobiltelefonens hörbarhet i området.
- Tekniska hjälpmedel är alltid otillförlitliga; lita inte på att de alltid fungerar.

Kom också ihåg att ansträngningen inte får vara för stor för någon av gruppens medlemmar. Ingen får släppas iväg ensam i terrängen och gruppen måste hålla ihop. En överlägsen attityd till vildmarken, dåligt ledarskap, dåligt väder, bristfällig utrustning, olyckshändelser eller dåliga orienteringskunskaper kan försäkra farosituationer under vandringen. Farosituationen blir en nödsituation om ledaren förlorar kontrollen över situationen. Då man blir orolig tar rädslan och obeslutsamheten överhand. Detta ställer stora krav på vandringsledaren. Ledaren måste kunna agera under omständigheter som inte går att öva i förväg. Ledaren måste kunna handla förnuftigt även i utmattat och nedkyllt tillstånd. Ledaren kan inte sätta sin tillit till utomstående hjälp, utan ledaren bär själv ansvaret för sin grupp.

ATT GÅ VILSE

För att inte gå vilse

- Lär dig att orientera: att läsa kartan och använda kompassen. Du lär dig bara genom att öva.
- Anse dig inte som mer erfaren än du är.
- Välj rutt med eftertanke enligt gruppens färdigheter och krafter, med tanke på vädret.
- Följ med var du är på kartan och studera de kommande avsnitten på förhand.
- Uppskatta hur lång tid det borde ta att förflytta sig en viss sträcka, och följ med hur länge ni varit på väg.
- Kom på förhand överens med gruppen om åtgärder och i vilken riktning ni skall gå ifall någon i gruppen kommer bort.
- Risken för att gå vilse är störst i mörker och vid nedsatt sikt.
- Stanna omedelbart för att bestämma din position ifall du är osäker på var du befinner dig.

När du gått vilse

1. Konstatera faktum.
2. Håll dig lugn. Gruppen håller ihop och tar en paus. Passa på att äta lite.
3. Märk ut senaste säkra position på kartan, och dra dig till minnes när du var där. Nu vet du redan i stora drag var du befinner dig.
4. Försök minnas de senaste färdriktningarna. Storleken på det osäkra området minskar.

5. Iakttä den omgivande terrängen och närliggande fixpunkter och jämför dem med kartan. Det blir lättare om du vänder kartan i nord-sydlig riktning och ställer dig på en plats med god utsikt. Fundera på om du befinner dig på kartan, eller utanför den?
6. Om du fortfarande inte lyckas bestämma din position skall du börja gå i den på förhand bestämda riktningen mot det närmaste tydligt igenkännbara terrängobjektet: ett fjäll, en väg, en älv.
7. Om vädret är riktigt dåligt och gruppen är trött eller oense är det bäst att stanna upp och äta eller slå läger på första bästa lämpliga ställe och vila ut ordentligt. Låt alltid det dåliga vädret dra förbi.
8. En grupp som gått vilse skall inte trötta ut sig och jaga omkring med önsketänkandet att snabbt hitta rätt. Gruppen får inte heller dela upp sig i mindre grupper.
9. På få ställen i Finland är man längre än 8 kilometer från en landsväg. Dessa ställen är i de östra delarna av lappska armen, i Utsjoki, i Enontekis och ute på havet.
10. Om du varit vilse en längre tid och du kan anta att man påbörjat efterspaningarna skall du försöka göra dig så synlig som möjligt: genom att tända signaleldar eller breda ut något stort och färggrant föremål på ett synligt ställe.

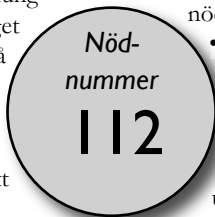

Utfärdstips:
www.utinaturen.fi

DÅ DU BEHÖVER HJÄLP

Att alarmera hjälp

Det allmänna nödnumret 112 fungerar i hela landet. Det kostar inget att ringa till nödnumret och på mobiltelefonen slås numret utan riktnummer. Det går också att ringa nödnumret utan PIN-kod. Det är ändå farligt att lita på att mobiltelefonen alltid fungerar.

När du ringer 112

1. Ring nödsamtalet själv, om du kan.

På så sätt får jourhavanden den viktiga informationen utan mellanhänder och kan därmed bättre fastställa vad för slags hjälp som behövs på platsen.

2. Berätta vad som har hänt.

3. Ange adress och kommun.

På nödcentralens område kan det finnas flera ställen med samma adress. Därför är det viktigt att du också nämner i vilken kommun du är, så att hjälpen hittar fram till rätt ställe.

4. Svara på frågorna.

Nödcentraljournen ställer frågor för att kunna bedöma hjälpbehovet och hur akut situationen är. Journen alarmerar vid behov hjälpen redan under samtalets gång. Frågorna fördröjer alltså inte hjälpen.

5. Följ de anvisningar du får.

Det är viktigt att du följer de anvisningar nödcentraljournen ger. Rätt handlande under de första minuterna efter det olyckan inträffat påverkar ofta i hög grad t.ex. offrets chans att återhämta sig eller t.o.m. hans överlevnad.

6. Lägg på luren först då du får tillstånd till det.

> Källa: www.112-paiva.fi/se

Nödsignaler

Då hjälp behövs duger vad som helst som väcker uppmärksamhet som nödsignal. Här är en lista över några allmänt kända nödsignaler:

- Rop på hjälp
 - En röd triangel vid väggkanten
 - Tre eldar som bildar hörnen i en triangel
 - MAYDAY på radiotelefonen, upprepas minst tre gånger
 - SOS med ljud eller ljus
-

FÖRSTA HJÄLPEN

Ett av behörighetskraven för en ledare för en utfärd, en vandring eller ett läger är i dessa säkerhetsföreskrifter nämnda kunskaper i första hjälpen. Då ett olycksfall eller en olycka sker måste hjälparen behålla fattningen. Om kunskaperna i första hjälpen sitter i ryggmärgen bibehåller man också förmågan att hjälpa. Färdigheterna rostar och måste övas upp. Utan en repetitionskurs föräldras kursen i första hjälpen på tre år. Det är bra att ha övningar i första hjälpen på programmet på t.ex. möten, utfärder och läger. Färdigheter i förstahjälpen får du inte genom att endast läsa - du måste öva också. De kurser i första hjälpen som ordnas av Finlands Röda Kors (FRK) är bra tillfällen till praktisk övning. FRK har satt den nedre åldersgränsen för sina FHJ I och FHJ II -kurser till 13 år. Även FiSSc och de finska scoutdistrikten ordnar utbildning i första hjälpen.

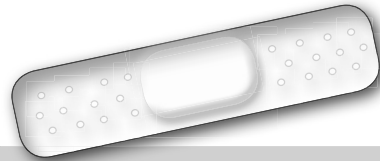
Kom ihåg lista för första hjälpen

- På ett läger måste det alltid finnas en namngiven person som ansvarar för första hjälpen.
- Också de andra ledarna skall ha kunskaper i första hjälpen.
- Förstahjälpväska innehåll måste regelbundet kontrolleras och förnyas. Ni måste också kunna använda det som finns i väskan!
- Gamla mediciner skall föras till apoteket för att förstöras.
- En god hygien hör också till de förebyggande åtgärderna.
- I samband med anmälningen skall ni fråga deltagarna om de har något särskilt som måste beaktas som t.ex. hälsotillstånd, allergier, specialdieter eller medicinering.
- Se till att deltagarna är rätt utrustade för evenemanget.

Vanliga olycksfall och sjukdomar

De vanligaste åkommorna också i scoutverksamheten är

- olika sår
- stukningar
- skavsår och brännskador
- nedkylningar och förfrysningar
- belastningsskador
- benbrott i armar och ben
- magsjukdomar (mat, hygien, hemlängtan)
- huvudvärk (trötthet, rök, solsting)
- hosta, snuva, feber (kyla, väta, ovädrad sovsäck)
- allergiska reaktioner (insektbett, pollen, födoämnen)

Urustning för första hjälpen

På ett veckolångt kåräger med över 50 deltagare behövs enligt Förstahjälpboken (Duodecim och Röda Korset, Ensiapuopas, 2007) följande utrustning:

Förbandsmaterial

- Snabbförband
- Kirurgtejp
- Suturtejp (fjärilsplåster)
- Självhäftande plåster
- Sårputsmedel och sårtvättare
- Gasbinda
- Skyddande förband
- Första förband
- Elastisk binda
- Stödförband
- Mitella
- Kylkompress

Läkemedel

- Febernedsättande medel
- Värkmedicin
- Medicinskt kol
- Allergimedicin
- Kortisonsalva
- Kortisonabletter (t.ex. Kyyppakkaus)

Övrigt

- Salvkompress
- Sax
- Pincett
- Fästingplockare
- Febertermometer
- Skyddshandskar
- Rymdfilt
- Första hjälpen handbok
- Nödnumren
- Kontaktuppgifter till jourhavande hälsocentral
- Fickklampa
- Pennor och ett häfte

På en vandring bör ni packa med följande första hjälpen utrustning:

- Idealbinda
- Klisterbinda
- Elastisk binda
- Fettförband
- Gasbinda
- Plåster
- Sporttejp
- Säkerhetsnålar
- Sax
- Läkemedel
- Febernedsättande medel
- Värkmedicin
- Medicinskt kol
- Allergimedicin
- Kortisonsalva
- Kortisonabletter (t.ex. Kyyppakkaus)

➤ Läs mer på www.frk.fi
www.terveyskirjasto.fi

HANTERING AV ELD INOMHUS

Brandvarnaren är obligatorisk

Brandvarnaren är obligatorisk i alla bostäder och inkvarteringsutrymmen. Detta föreskrivs i räddningslagen. Det farligaste vid en brand är den giftiga röken.

Brandvarnarens funktion bygger på att i ett tidigt skede upptäcka den giftiga brandröken, då det ännu finns tid för räddning och inledande släckningsarbete. Brandvarnaren skall placeras så

högt upp som möjligt, mitt i rummets tak. Om brandvarnaren hänger på väggen eller bakom en takbjälke kan det hända att den inte reagerar på röken i tid. En brandvarnare borde installeras i alla utrymmen och rum där någon sover, så att den väcker den sovande. En människa vaknar inte av röklukten. Brandvarnaren bör inte placeras i närheten av köksspisen eller i badrummet. Det behövs en brandvarnare för varje påbörjad 60 kvadratmeter, och en i varje våning. Om det behövs flera brandvarnare kan dessa kopplas i serie.

Brandvarnarens funktionsduglighet skall testas en gång i månaden. I synnerhet då man kommer till en utfärdsstuga som stått kall är det skäl att testa brandvarnaren också om batteriet är nytt. Ledaren kan ta med en ny brandvarnare och nya 9 V batterier, ifall den gamla skulle visa sig vara funktionsskadlig. Det är skäl att byta brandvarnarens batterier en gång i året. Detta är lättast att komma ihåg om man alltid byter batterier i samband med en viss, årligen återkommande, händelse eller bemärkelsedag. En bra dag för batteribyte är nödnummerdagen 11.2. Byt ut hela brandvarnaren till en

ny med 10 års mellanrum. Enligt nuvarande direktiv kan den gamla brandvarnaren slängas i hushållsavfallet. I lägerförhållanden bör utfärdsstugans brandvarnare testas betydligt oftare än en gång i månaden.

Ljus och lyktor

Ljus och lyktor lyser upp och skapar stämning. Vid användning måste man försäkra

sig om att de står stadigt och befinner sig tillräckligt långt ifrån varandra och från lättantändliga material. Ljus får aldrig lämnas obevakade. Lyktor skall alltid fyllas på utomhus.

” *I lägerförhållanden bör utfärdsstugans brandvarnare testas betydligt oftare än en gång i månaden.*

Uppvärmning

Med eld skall man alltid vara extra försiktig. Om utfärdsstugan inte varit uppvärmd på länge måste rökgångarna och själva eldstaden kontrolleras. Om eldstaden har sprickor får man p.g.a. eldfaran inte göra upp eld i den. Börja med att öppna spjället och elda försiktigt - en plötslig häftig uppvärmning vintertid kan spräcka rökgångarna. Spjället stängs först då elden brunnit ned helt (kolen är svart). Askan förvaras utanför byggnaden i ett lockförsett eldfast kärl, tillräckligt långt från byggnaden (inte vid ytterväggen under takkanten) Se också till att eventuell het aska som sätts i kärlet inte orsakar brandfara i omgivningen. För ut askan först när den svalnat.

Området framför en öppen eldstad skall skyddas t.ex. med en plåt 150 cm ut från eldstadens bakvägg, så att gnistor inte kommer åt att tända en eldsvåda. I en öppen eldstad är det också skäl att t.ex. med tegelstenar hindra brinnande vedträn från att falla ur eldstaden. Golvet framför en eldstad med lucka skall skyddas med t.ex. en

plåt 40 cm ut från eldstadens främre kant. Plåten skall vara 20 cm bredare än luckans öppning.

Byggnadens ägare eller innehavare skall se till att en utbildad sotare sotar eldstäder och rökgångar regelbundet. Sotaren kontrollerar samtidigt eldstädernas och rökgångarnas skick.

Flytgasutrustning

Flytgas är en luktfri och giftfri gas, som är dubbelt så tung som luften. Gasen är ett ytterst lättantändligt bränsle och den kan bilda en explosiv förening med luft. Av säkerhetsskäl har man tillsatt lukt till gasen. Lukten fungerar som en varningssignal för gasläckage. Eftersom gasen är tyngre än luft samlas den gas som läcker ut inomhus vid golvet. Gasen antänds lätt redan av en liten gnista eller annan antändningskälla. Den bästa förvarningsplatsen för flytgasflaskan är utomhus i skydd för regnet i ett ventilerat (och vid behov låst) utrymme. Då flytgas används inomhus, måste man se till att ventilationen är tillräcklig. Om det inte finns tillräckligt med förbränningsluft bildas giftigt kolos.

Om du känner gasluk, gör så här:

- Stäng omedelbart flaskventilen.
- Använd inte öppen eld.
- Använd inte elektriska strömbrytare.
- Vädra utrymmet omsorgsfullt.
- Kontrollera slangen och slangkopplingarna när du vädrat färdigt. Sök läckan med hjälp av tvällösning.

Gasflaskan skall alltid förvaras och användas i upprätt läge med ventilen uppåt så att flytgasen strömmar ut i gasform. Om flaskan lutar strömmar gasen ut i vätskeform och förorsaka en farosituation.

Kontrollera och serva gasapparaterna årligen. Läckande anslutningar och slangar samt apparater i dåligt skick ökar olycksris-

” Bekanta dig med bruksanvisningen och kontrollera att apparaten är CE-godkänd.

ken. Vid ett gasläckage är det alltid frågan om en farosituation. När du slutar använda flytgas skall du komma ihåg att stänga huvudavstängningsventilen. Inomhus fungerar flaskventilen som huvudavstängningsventil. Vid användning av tryckventil vänder du spaken i tryckregulatorn till stängt läge. Vid användning av skruvventil vrider du fast ventilen.

Underhåll och service av gasapparater ökar deras livslängd och säkerhet. En flytgaslåga som brinner bra är blå, och lågans mitt blågrön. Om lågans spets är gul får brännaren inte tillräckligt med syre. Om det är svårt att tända lågan eller om lågan är gul, behöver brännaren rengöras.

Så här söker du läckor

- Använd tvällösning och pensel för att hitta läckan.
- Öppna flaskventilen, men håll gasapparatens avstängningsventil stängd.
- Pensla anslutningarna med tvällösning och kontrollera gasslangen. Där det finns en läcka bildas det bubblor.
- Slangen kontrolleras så att den böjs i en tvär vinkel. Det får inte finnas sprickor i slangens yta, utan den skall vara elastisk och hel.
- Stäng gasflaskan, vrid fast anslutningarna och gör om läckage-testningen.
- Om läckaget inte upphör skall du inte använda gasapparaten utan föra den på service.

Förvaring av flytgasflaskor

- I bostäder och i ovan marken belägna garage får högst 25 kg flytgas förvaras, t.ex.

två 11 kg gasflaskor. Storleken på flaskan får vara högst 11 kg.

- Flytgasflaskor får inte förvaras på vindsvåningar, i källare eller i andra underjordiska utrymmen. Flytgas får heller inte förvaras inne i båtar, husvagnar eller liknande fordon i de utrymmen där inkvartering sker.
- Förvara flaskan alltid stadigt upprätt stående på en plats där flaskan inte utsätts för värme och så att dess mekanism inte skadas. Flytgasflaskor bör förvaras i låsta utrymmen, eller i utrymmen dit obehöriga inte har tillträde. Utrymmen där flytgas förvaras bör vara regelrätt luftkonditionerade.
- Flytgasflaskor får inte placeras eller förvaras under en het gasgrill, eftersom temperaturen på flaskans yta inte får stiga till över +40 grader. Då du inte använder flaskan, stäng gasventilen. Använd och förvara alltid flaskan upprätt stående.

Källa:

Säkerhetsteknikcentralen (TUKES): Använd flytgas rätt -guiden
www.tukes.fi/sv/
AGA, Käyttäjän ABC, www.aga.fi

Kolos

Kolos, eller kolmonoxid, är en livsfarlig gas. Den är luktfri, smakfri och färglös. Kolos är farligt redan i små mängder: det förhindrar syreupptagningen i blodet.

Kolos bildas vid förbränning med för lite syre, t.ex. då spjället stängts innan brasan brunnit ut helt. Symtom på kolosförgiftning är svindel, illamående och medvetlöshet. Offer med kolosförgiftning måste snabbt fås ut i friska luften. En brandvarnare är inte en gas- eller kolosvarnare. På marknaden finns dock skilt både kolosvarnare och kombinerade brand- och kolosvarnare.

Eldsvåda i utfärdsstugan

Släckningsutrustningen på läger och utfärdsstugor skall hållas i skick. Anvisningar för hur man skall handla vid en eldsvåda finns inskrivna i räddningsplanen (se modellen bland bilagorna). Rädda människorna först. Alarmera hjälp genom att ringa nödnumret 112. När du alarmerar hjälp är det viktigt att du vet i vilken kommun stugan finns, och adressen. Dessa uppgifter skall därför finnas på ett synligt ställe på utfärdsstugans vägg. När brandkåren anländer skall du berätta läget: är människor ännu i fara, var finns explosiva eller gasbildande ämnen och så vidare. Följ de instruktioner du får av den som leder släckningsarbetet.

En eldsvåda är lättast att släcka alldes i början. Handla snabbt och överlagt, du märker nog genast om du kan hindra branden att sprida sig. Det säkraste sättet är att kväva elden t.ex. med en brandfilt, men en eld som spritt sig till konstruktionerna måste redan släckas med andra metoder, som handsläckare eller vatten. Stäng dörrar och fönster; det gör att branden sprider sig långsammare.

” Visste du att?

I en normalsituation kan 50 personer/min gå ut genom en dörr. I en nödsituation är antalet under 25. Regelbundna brandövningar minskar effektivt paniken.

”Rädda, släck, alarmera, begränsa, guida.”

” Kom ihåg!

Du måste alltid ha markägarens tillstånd för att göra upp öppen eld. Och när det råder varning för skogsbrand får du inte göra upp öppen eld alls.

HANTERING AV ELD UTOMHUS

En bra eldplats är skyddad och på grusbotten. All humus och alla rötter tas bort från eldplatsen, helst i så stora och enhetliga stycken som möjligt. Elden kan sprida sig flera meter under marken genom att ligga och pyra i rötterna. Med stora jordklumpar är det också lättare att täcka in och gömma eldplatsen efteråt. Gör inte upp eld direkt på berg. Elden gör att berget förvittrar.

Lämna aldrig en öppen eld obebakad. Släckningsvatten eller annan släckningsutrustning skall alltid finnas till hands. När elden är släckt skall eldstaden vätas. En het eldstad kan lätt flamma upp igen eller antända något annat trots att inga lågor syns.

Skogsbrand

Hur trevligt det än är med en lägereld på scoutlägret måste ni alltid rätta er efter varning för skogsbrand. Om det blir skogsbrand är det viktigt att man handlar snabbt. Om du inte är ensam skall du skicka någon att alarmera brandkåren, medan ni andra försöker kväva elden genom att t.ex. slå på den med färska kvistar, eller åtminstone hindra den från att sprida sig.

Om elden inte går att hejda, följ med hur den sprider sig och försök hejda den vid första bästa tillfälle t.ex. vid en åkerkant eller ett kalhygge. Vid behov kan ni fälla träd på läsidan om skogsbranden, så att elden inte kommer åt att sprida sig vidare.

Eldvaktens uppgifter

Vid övernattning vid en öppen eld eller i vintertält med kamin behövs alltid en eldvakt som vakar över elden. Elden får aldrig lämnas obebakad.

1. Eldvakten fungerar som brandvakt i tältet eller vid brasan. Han får inte avlägsna sig från sin post. Eldvakten vaktar att inte den glödande kaminen, elden eller en förflugen gnista tänder en eldsvåda, och att nyingen inte faller över de sovande.
 2. Till säkerhetsutrustningen hör fotstockar, som hindrar de sovande från att rulla för nära elden, upphängningsspiror för kaminen samt ett ämbar släckningsvatten. Släckningsvatten behövs också i vinterkylan.
 3. Eldvaktens uppgift är också att upprätthålla en jämn, god värme. Detta är svårare än man kunde tro. Också isiga och våta klappar brinner, om de är tillräckligt små och läggs på den glödande kolbåden.
 4. Eldvakten torkar och vänder på saker som lagts ut på tork och ser till att dessa inte blir för heta.
 5. Eldvakten övervakar nattron.
 6. Eldvakten väcker nästa vakt ordentligt, och väntar i lugn och ro på att denna har kommit ur sovsäcken och stigit upp.
 7. Eldvakten följer med att det är ordentligt drag i kaminen. Om kaminen i ett vintertält inte verkar dra lönar det sig att försäkra sig om att lufthålen inte är tilltäppta. Ibland hjälper det att sota skorstenröret genom att knacka på det.
- Om dina egna kläder börjar brinna skall du
- omedelbart skydda ansiktet med händerna
 - kasta dig på marken och kväva elden genom att rulla dig
- Om någon annans kläder brinner, handla raskt:
- Lägg fort personen raklång på marken f

- Kväv elden med en filt eller ett klädesplagg från ansiktet mot benen så att lågorna inte slår upp mot ansiktet.
- Kyl ner glödande klädesplagg med vatten.

” Klä dig i ylle, för det brinner dåligt. De flesta konstfibertyg flammar mycket lätt upp. En tjock ylletröja under rocken kan rädda ditt liv!

SÄKER UTFÄRDS- OCH LÄGERMAT

Matförgiftning

Med matförgiftning avses sjukdom förorsakad av förorenad mat eller dryck. Förgiftningen kan förorsakas av mikrober (bakterier, virus, mögel, jäst eller parasiter) som kommer in i kroppen med mat eller vatten. De vanligaste orsakerna till matförgiftning är att maten inte värmts upp tillräckligt, kylts ned för långsamt, förvarats för varmt samt att hygienien försumrats.

Hur kan du undvika matförgiftning?

1. Tvätta händerna ofta -alltid efter besök på toaletten och före matlagning och måltider. På läger är det viktigt att ni ser till att också alla lägerdeltagare tvättar händerna.
2. Håll köket rent: diska köksredskap och skärbräden efter varje användning och före matlagningen.
3. Förvara livsmedlen i rätt temperatur.
4. Värm maten ordentligt, och kyl snabbt ned den.
5. Laga inte mat när du är sjuk.

Ont i magen, uppkastningar och diarré är vanliga symtom på matförgiftning. Om flera personer samtidigt får ont i magen, kastar upp och får diarré kan det vara frågan om matförgiftning. Vanligen kommer de första symtomen på matförgiftning inom ett dygn efter måltiden, och så gott som alla som ätit av maten uppvisar symtom.

Vid magsjuka förlorar patienten vätska och salter. Därför måste man se till vätsketillförseln genom att ge patienten små mängder vätska ofta.

Tips för god kökshygien

1. Börja alltid matlagningen med att tvätta händerna.

Tvätta händerna också under matlagningens gång:

- alltid då du övergår från ett livsmedel till ett annat (t.ex. från kött eller bröd till grönsaker, eller från råa livsmedel till att servera den tillredda maten)
- alltid då du hanterat jordiga rotfrukter och råa grönsaker
- alltid innan du tar i tu med livsmedel som äts råa (t.ex. sallader och frukter)

Också i lägerförhållanden är desinficerande handsköljmedel och engångs skyddshandskar behändiga.

2. Använd endast rent vatten till matlagning.

3. Använd endast rena köksredskap och kärl när du lagar mat.

Diska köksredskapen med hett vatten och diskmedel, eller ta fram rena, när du övergår från att hantera fisk till grönsaker eller tvärtom. Använd inte samma skärbräde till kött och fisk.

4. Förvara rätt

Överväg noga innan du tar med livsmedel som lätt far illa (t.ex. malet kött eller färsk fisk) på utfärder eller läger. Du måste kunna garantera en obruten kylkedja för dessa livsmedel.

Temperaturen i kylförvaringsutrymmena, t.ex. kylgropen, måste hållas under +8 C. Fisk och kött skall förvaras i 0 - +3 C. Ju kallare livsmedlen förvaras, desto säkrare är det. Livsmedlens kvalitet förblir också högre.

Skydda livsmedlen med en plastpåse, färskfolie eller på något annat sätt så att det inte kommer damm eller flugor i dem. Förvara inte mat ute i solskenet.

Planera matlistan så att ni använder de livsmedel som lättast far illa först. T.ex. malet kött håller bättre som tillrett.

5. Koka upp maten ordentligt, tills den bubblar.

Ljummen mat erbjuder en gynnsam miljö för bakterier som förorsakar matförgiftning. Då temperaturen stiger över +60 C förstörs mikroberna. Om maten skall förvaras varm före serveringen skall den hållas tillräckligt varm (minst +60 C)

Avnjut maten het genast då den är färdig, och laga bara den mängd som går åt. Det är inte att rekommendera att servera matrester på nytt.

6. Pruta inte på diskvattnets temperatur eller mängd.

Alla som ätit skall ha möjlighet att diska sina kärl med rent och hett vatten. Försköljning håller diskvattnet rent längre, och då man sköljer kärnen efteråt med så hett vatten som möjligt försäkras man sig om att kärnen blir rena.

Hygienpass

På kårens egna scoutevenemang behövs inte intyg över kunskaper i livsmedelshygien (hygienpass), eftersom kunskaper i livsmedelshygien krävs främst av personer som professionellt hanterar livsmedel. Kravet att påvisa kunskapen gäller inte tillfälliga evenemang.

” **Också korvförsäljning måste meddelas till kommunens hälsoinspektör.**

Med tillfällig försäljning som kan inkludera tillredning och servering, avses försäljning som sker mer sällan än en gång i månaden och inte räcker mer än högst två dygn i sträck.

Den som på torg eller annat ställe utomhus säljer eller för servering tillreder mat måste innan verksamheten inleds anmäla om saken till hälsoskyddsmyndigheten i den kommun försäljnings- eller serveringsplatsen är belägen. I anmälan bör framgå sökandes kontaktuppgifter, tidpunkt och plats för den tillfälliga försäljningen, verksamhetens art, produktutbud samt en utredning över förvaringsförhållanden, försäljningsutrustning och tillgången på dricksvatten.

Anmälan skall göras i god tid, så att det finns tillräckligt mycket tid för förhandlingar och behövliga kontroller. Anmälan skall göras senast 14 dagar innan den tillfälliga försäljningen inleds. Myndigheten fattar inget särskilt beslut i frågan, och kräver ingen betalning.

Salmonella

Ett salmonellaprov för matlagaren är vanligen motiverat, ifall personen eller andra som bor i samma hushåll har haft diarré-symtom under den senaste månaden. Det kan också finnas skäl för undersökningen ifall personen under de tre senaste månaderna rest utanför Norden.

Lagen om smittosamma sjukdomar förutsätter inte salmonellaprov för arbetsförhållanden som varar kortare än en månad. Kommunens hälsoinspektör kan ändå kräva att den matansvariga på ett scoutläger ger ett salmonellaprov. Vid planeringen av lägrets kosthållning kan det löna sig att vara i kontakt med den lokala hälsoinspektören.

Födoämnesallergier och specialdieter

Överkänslighet mot olika födoämnen eller specialdieter skall inte underskattas eftersom en del av de symtom personer kan få av att äta fel mat kan vara farliga eller rentav livshotande. Läs livsmedlens innehållsdeklarationer noggrant. T.ex. för keliakier är också små mängder gluten farliga och för en nötallergiker kan en mandel förorsaka en livsfarlig sjukdomsattack. Svårt allergiska personer bör ha med sin egen adrenalinspruta för eventuella allergiska nödsituationer.

Mera information i hygienfrågor får du av kommunens hälsoinspektör och från Livsmedelssäkerhetsverket www.evira.fi

Mera information hittar du på Allergi- och astmaförbundets webbplats www.allergia.com/pa_svenska

VERKSAMHET VID VATTEN

Simning

Vatten är ett roligt, men också ett farligt element. Simning och simkunnighet är relativa begrepp: i simhallen är det lätt att simma 500 meter, men i kallt vatten och lite sjögång är det redan en bedrift att simma så långt.

Beakta följande säkerhetsaspekter vid simning:

- Kontrollera alltid badplatsen innan badarna släpps i vattnet. Också en bekant strand skall kontrolleras efter vintern.
- Deltagarna får simma endast på badplatsen.
- Dyk aldrig huvudföre i vattnet utan att först kontrollera botten.
- Simningen måste alltid övervakas. Scouterna får simma bara då simvakten är på plats, och då vakten ger lov. Till simvakter väljs ledare som behärskar livräddning. Antalet simvakter måste stå i proportion till antalet simmare.
- Dela in simmarna i simpar, där båda håller reda på att också den andra kommer tillbaka till stranden. Det här är ett bra sätt att kontrollera en större grupp simmare.
- Simma aldrig ensam.
- Ett bra sätt är att ha samma simtid varje dag under ett läger.
- På badplatsen skall det finnas räddningsutrustning och en räddningsbåt.

Båtar och paddling

För scouting till sjöss finns egna säkerhetsföreskrifter: Säkerhetsbestämmelser och direktiv för scoutverksamhet till sjöss. På sjön, också om det bara gäller lugna skyddade vatten eller transport av personer från fastlandet till en ö och tillbaka, är säkerheten alltid viktig.

Båten skall vara sjöduglig. Befälhavaren skall ha kunskap om sjöfart och erfarenhet av att röra sig på sjön.

- På sjön skall alla ha räddnings- eller flytväst. Det är värdeslöst att försumma användningen av flytväst.
- Se till att de båtar ni använder är funktionsdugliga.
- Begränsa eller märk på förhand ut det område där scouterna får röra sig med båtar, jollar, kanoter och trampbåtar.
- När ni är ute med småbåtar måste det alltid finnas en båt kvar på stranden för eventuella räddningsuppdrag.
- Verksamhet vid och på vattnet måste alltid övervakas.
- Använd flytväst då ni paddlar.
- Vid forspaddling hör en hjälm till utrustningen.
- Bäst bekantar ni er med forspaddling och havspaddling under ledning av erfarna paddlare.
- Vid forspaddling skall forsarna först kontrolleras från land.

”Kom ihåg!

Använd alltid räddningsväst i småbåtar. Se till att västen är ordentligt fastsatt också i grenen. En flytväst håller dig nog på ytan, men endast en räddningsväst vänder en medvetlös person på rätt led i vattnet. Testa västarnas flytegenskaper årligen.

Livräddning

Livräddning och hjärt-lungräddning lärs alltför ofta ut bara i teorin. Färdigheten måste övas. Då något händer är det för sent att öva.

Paddlarens säkerhetsregler

- Paddla aldrig ensam.
- Använd alltid paddlings- eller flytväst.
- Var utrustad för det värsta.
- Överskatta inte din egen förmåga.
- Underskatta inte naturkrafterna.
- Tala om din rutt för din familj, och meddela om förändringar.
- Packa telefonen vattentätt.

Läs mer (endast på finska) i Paddlingssäkerhetsdelegationens anvisningar Melonnan turvallisuus på Kanotförbundets webbplats, www.kanoottiliitto.fi.

SVAG IS

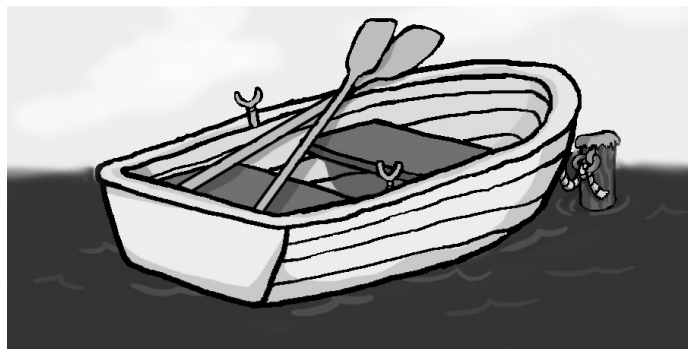
Istäckets uppkommer aldrig på ett ögonblick, utan så småningom. Isens tjocklek kan variera kraftigt mellan olika delar av samma sjö. I synnerhet vårisen är oberäknelig och förrädisk. Isbildningen och isens tjocklek är alltid beroende av hur vattnet kyls ned, vilket beror på vattenmassan. En liten grund sjö med stillastående vatten fryser betydligt snabbare än en stor eller djup sjö, eller strömmande vatten.

Speciellt farligt är vatten som inte fryser i åmynningar, under broar, vid undervattensgrund, vid källor i insjöar, där avloppsrör mynnar ut och ställen där vattnet strömmar. I vinterförhållanden lönar det sig att i förväg ta reda på isens tjocklek samt ställen där vattnet strömmar och andra ställen med svag is. Märk synligt ut ett tryggt spel- och lek område på isen där du kollat tjockleken. Välj en omväg, eller byt program, om du är osäker på om isen bär.

Om ni måste gå ut på is vars hållfasthet ni inte är säkra på skall ni hålla tillräckligt stora säkerhetsmellanrum mellan er. Gruppen skall ha kastlinor (livlinor) med, och den som går först skall ha en pikförsedd stav, eller ispik att kolla isen med. Alla skall ha isdubbar om halsen.

Om ni skidar och bär rinka skall ni komma ihåg att lösa bindningarna och öppna

ryggsäckens höftrem innan ni beger er ut på isen. Ni kan gärna transportera packningen i pulkor, åtminstone den som går först.

NÄR ORGANISATIONEN RÅKAR UT FÖR EN KRIS

Också om vi i scoutverksamheten gör vårt yttersta för att undvika kriser måste vi ändå vara förberedda på dem såväl i kåren, som i regionen, i FiSSc och i FS. Varje organisation skall ha en krisplan, i vilken det framgår vem som gör vad och hur, t.ex. då en olycka skett. I alldaglig scoutverksamhet kan t.ex. en eldsvåda (i tält eller utfärdsstuga), någon som gått vilse, en sjukdomsattack, drunkning, allvarliga köldskador, en trafikolycka eller en båtolycka ge upphov till en kris. Efter att man först ha skött om behövlig förstahjälp och övrigt räddningsarbete samt kallat hjälp till platsen, är det dags att påbörja krisinformationsarbetet.

Om situationen inte är av allvarlig omfattning klarar ni er med mindre informerande. Sådana mindre allvarliga situationer är t.ex. då en lägerdeltagare brutit benet under en skidtur, eller att en varunge fått en mindre brännskada under sommarlägret. I dessa fall räcker det att ni informerar kårchefen och naturligtvis scoutens hem.

Att informera om kriser

1. Informera genast offrets hem om händelsen.
2. Berätta också genast om vad som skett för kårchefen. Det är kårchefens plikt att genast informera FiSSc:s scoutchef eller verksamhetsledare, som sedan informerar centralorganisationen.
3. FiSSc hjälper kåren att informera. FiSSc har en handlingsplan och en överenskommen ansvarsfördelning för krisinformation. Ju snabbare du handlar och informerar desto mindre intresserar händelsen sannolikt media.

BERÄTTA:

VAD:

”En trafikolycka...”

VAR:

”I Hangö...”

NÄR:

”Idag ungefär klockan 20.30...”

VEM/VILKA:

”Scouter i en bil...”

VARFÖR:

”Bilen körde i diket...”

FÖLJDER:

”Två roverscouter skadades allvarligt...”

ÅTGÄRDER:

”...fördes med ambulans till Västra Nylands kretssjukhus i Ekenäs...”

MERA INFORMATION:

”Mera information fås av NN på telefonnummer...”

Berätta inte allt för alla

- Du får inte ge personers namn eller andra personliga uppgifter som t.ex. någons hälsotillstånd till media eller andra utomstående.
- Du får inte ge ut uppgifter som har med en polisutredning att göra - det är endast myndigheterna som ger ut sådana uppgifter.
- Du får inte heller offentligt komma med gissningar eller antaganden om orsaken till krisen.

Debriefing av händelsen

Då något allvarligt hänt berör det ofta på sätt eller annat många människor. Det är därför viktigt att minnas debriefingens del i genomgången av händelsen. Om händelsen till sin omfattning varit mycket allvarlig behövs professionell hjälp vid debriefingen. Lättast fås hjälpen då från den egna hälsostationen. Det är viktigt att gå igenom händelsen tillsammans med alla inblandade.

Vad är debriefing?

Debriefing-hjälp är avsedd för personer som varit inblandade i en plötslig, ovanlig eller oväntad händelse. Det kan vara frågan om en olycka, en närstående som plötsligt dör eller skadas allvarligt eller att bli offer för ett våldsbrott. Ibland behövs hjälp också om personen bara varit vittne till en traumatisk händelse. Avsikten med debriefing är att förhindra efterreaktioner förorsakade av olyckor eller hotfulla situationer.

På hälsostationen får man hjälp med att få hjälp av för uppgiften utbildade personer.

” Mera information
fås från FiSSc:s
kanslier

Ett barn behöver stöd

Barnets ålder inverkar på hur det reagerar på och bearbetar händelsen. Barnen är beroende av vuxnas förmåga att vara närvarande och ge stöd, och behöver deras hjälp att hantera informationen. Ett barn klarar inte nödvändigtvis av att klä sina känslor i ord som vuxna. Om barnet t.ex. klamrar sig fast vid föräldrarna kan det vara ett tecken på barnets rädsla för att något hemskt skall hända föräldrarna.

- Tala med barnet om vad som hänt. Det viktigaste är att barnet förstår att händelsen verkligen har ägt rum och vad som hänt, samt orsaker och följder till händelsen. På så sätt får fantasi- och skräckbilder så lite utrymme som möjligt, vilket i sin tur minskar eventuella rädsor och skuldkänslor. Alla obehagliga detaljer behöver man inte berätta för barnet.
- Lyssna utan att avbryta då barnet berättar om sina tankar och känslor. Korrigera eventuella missförstånd först när barnet berättat färdigt.
- Bemöt alla barnets frågor fastän du inte skulle ha svar på dem alla.
- Uppmuntra barnet att uttrycka sina känslor t.ex. genom att leka eller rita.
- Dölj inte dina egna känslor för mycket. Ge barnet tid att förstå. Stöd barnets känsla av säkerhet genom att upprätthålla normala rutiner.
- Om krisen har drabbat familjen har föräldrarna inte nödvändigtvis ork att stöda barnet hela tiden. Då kan det vara bra att komma överens med en vuxen som barnet litar på och är bekant med att denna finns på plats och stöder barnet.

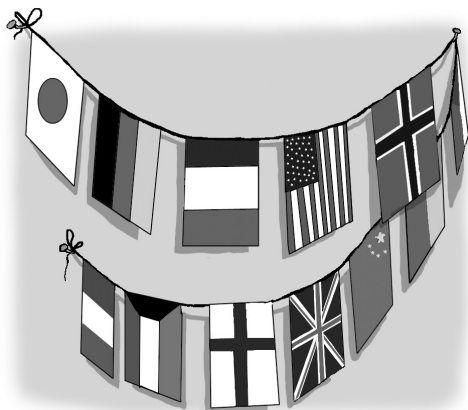
> Källa: Röda korsets webbplats
www.frk.fi

INTERNATIONELL VERKSAMHET, RESOR

Internationella resor skall anmälas i förväg till infon på FS centralkansli. Kontaktuppgifterna hittar ni på www.scout.fi. Scoutförsäkringen är i kraft utomlands endast om resan i förväg anmälts till FS. Anmälan görs på blanketten som finns på www.scout.fi. Vid anmälan till internationella läger krävs ibland ett intyg över att gruppens medlemmar hör till Finlands Scouter. Detta intyg, samt reseledarens internationella medlemskort och försäkringskort kan beställas från centralkansliet.

Då ni är på väg på internationella scoutresor lönar det sig också att kontrollera alla försäkringar (både den egna försäkringens och scoutförsäkringens omfattning). Om det sker en olycka, eller saker försvinner måste ni handla genast. I allvarliga fall skall ni alltid ta kontakt med lokala myndigheter. Skriv alltid upp grundfakta för skadeersättningsansökningen och för fortsatta utredningar i Finland. Sådant som är bra att anteckna är t.ex. namnen på eventuella finländska vittnen, deras adresser och telefonnummer samt datum och plats.

Läs gärna *Partiomatkailijan opas och Matkailijan terveysesopas* när ni är på väg utomlands.

EXTREMVERKSAMHET

Äventyrsaktiviteter - klättring, terrängcykling, dykning och forsränning - är populära. Ni måste beakta de olika äventyrsaktiviteternas specifika risker och följa grenarnas egna säkerhetsföreskrifter. Ni måste också fästa särskild uppmärksamhet vid deltagarnas säkerhet. Ni skall inte testa någon äventyrsgren utan handledning av en expert.

Det här måste ni tänka på också då ni planerar en scoutfärdighetstävling. Endast en person med en kompetensnivå som motsvarar respektive grenförbunds krav på utbildare får handleda och lära ut en äventyrsgren, och endast om säkerhetsaspekterna är under kontroll.

” Ni måste beakta de olika äventyrsaktiviteternas specifika risker och följa grenarnas egna säkerhetsföreskrifter.

Mera information får ni av respektive grenförbund.

På Finlands Idrott rf:s webbplats hittar ni kontaktuppgifterna till de olika grenförbunden: www.slu.fi

Klättringsförbundet: www.climbing.fi

Dykarförbundet: www.sukeltaja.fi

ÅTGÄRD VID MISS- TÄNKTVÅLD MOT ELLER SEXUELLT UTNYTTJANDE AV BARN OCH UNGA

Att främja barns och ungas välfärd berör alla vuxna. I scouterna stöder vi barn och unga i deras uppväxt och hjälper dem att möta risksituationer i livet, angrepp mot fysisk, psykisk eller sexuell utveckling godkänns inte.

Att visa omsorg för sin egen och sin omgivnings säkerhet och beredskapen att hantera problemsituationer är en del av scoutfostran. Till detta hör insikt i vad som inte är passande, vad man inte ska ge sitt medgivande till, vad man inte ska tåga om och vad som är skadligt etc. både för en själv och för sina vänner. De vuxna ledarna vet vem de ska berätta för och hur de ska agera om de ser eller misstänker övergrepp i scoutverksamheten eller utanför den.

Sexualundervisning skapar en grund för goda relationer och för respekt emot andra, jmf scoutidealet ”respektera andra”. Undervisning utvecklar även förståelsen om den egna kroppen och om rätten att själv bestämma över sig själv. I scoutverksamheten bör man beakta skillnader i utvecklingen hos flickor och pojkar så att fostran stöder en tillväxt för jämställdhet.

Enligt ungdomslagen (27/2006) bör ungdomsarbete stödja de ungas utveckling och självständighetsprocess, främja ett aktivt medborgarskap hos de unga och stärka deras sociala identitet och växelverkan generationer emellan. I scouterna verkar ledare/instruktörer/vuxna på förtroendebasis, vilket lägger ännu mera tonvikt på ansvaret för det egna agerandet.

Att förutse = rättvisa spelregler i kårens verksamhet

I samband med handslaget med instruktörer och ledare bör gemensamma spelregler klargöras. Den vuxna bör förstå sin roll som fostrare. Det uppstår sällan problem då man i kåren respekterar alla oberoende av ålder, utseende, kön, sexuell läggning eller andra omständigheter. I olika åldersgruppers verksamhet beaktar man de olikheter i behov som finns för flickor och pojkar.

Till exempel på läger och utfärder funderar man på hur inkvartering lämpligast förverkligas. Under bastukvällar och vid simning ser man till att alla de som så önskar ges möjlighet att bada bastu separat. I scouterna leker man mycket och det kan vara skäl att fundera på vilka lekar som passar vilka åldersgrupper. På så sätt skapar man inte förbryllande och tvivelaktiga situationer.

Risksituationer

I scouterna verkar man ibland under omständigheter som avviker från vardagen, man är trött, man har spenderat långa tider tillsammans ibland också under omständigheter som väcker starka känslor. Under dylika omständigheter ökar risken för osakligt eller skadligt beteende mot andra, vare sig det är fråga om fysisk kroppslig integritet, mental underkastelse, mobbning eller ett i förhållande till åldern opassande sexuell beteende. Det händer, sällan men ibland, att någon eventuellt på grund av sin livssituation inte kan behärska sitt beteende och därmed inte kan fungera som scoutledare. I extrema fall kan dylikt beteende t.o.m. uppfylla i strafflagen definierade kriterier för sexuell utnyttjande. Det att personen fungerar i ett förtroendeuppdrag som fritidsinstruktör kan göra att saken t.o.m. upplevs som grovt utnyttjande.

Hur reagera vid vetskap om oegentligheter

Om du hör om en händelse där ett barn eller en ung person råkat ut för i förhållande till sin ålder eller utveckling opassande sexuellt närmande eller beteende, bör situationen alltid behandlas med allvar. Lyssna noga på det som berättas åt dig, du kan precisera närmare genom att ställa frågor, helst på ett neutralt inte ledande sätt. Det kan vara bra att först som sådan skriva ner det som berättas åt dig. Uttryck din uppskattning och tacksamhet för att berättaren vågat ta upp en svår sak som denna.

Lova aldrig att inte berätta om saken till någon annan, det löftet kan vara omöjligt att hålla. Du kan lova att du tillsammans med personen kommer överens om med vem och hur ni går vidare med saken. Håll dig lugn. Du behöver inte komma fram till "sanningen" över det skedda med en gång. Enbart en misstanke om att något märkligt kan ha skett är orsak nog att reagera. Även om man följande dag vill neka det skedda eller det man ryktesväg hört, lönar det sig att ta saken på allvar.

Som en första säkerhetsåtgärd brukar man se till att den misstänkta inte som ensam vuxen är i kontakt med barn och unga. Man kan även öppet komma överens om dylika åtgärder och på grund av rykten som rör sig välja att tillsvidare agera på dylikt sätt.

Om misstankar bekräftas eller fortsätter kan kåren från FiSSc, FS eller direkt från regionens barnskydd få hjälp för att lösa situationen. Befogad misstanke om sexuell exploatering mot minderårig är orsak nog att anmäla den misstänkta till barnskyddet, även om personen i fråga har fråntagits sina tidigare uppdrag eller helt slutat sin medverkan i verksamheten.

Debriefing av det skedda efteråt är utmanande men viktigt för verksamhetens fort-

satta framtid. Fundera på vem som berörts av ärendet. Ifall du misstänker missbruk av något slag, diskutera saken med en annan ledare, kårchefen eller en annan vuxen. Saken kan upplevas på ett helt annat sätt av andra och du kan vara tvungen att resonera om din bedömning. Det kan hända att det inte finns något "fakta" utan enbart rykten. Det kan hända att "sanningen" aldrig kommer fram. Det är bra att diskutera dylika fall på förhand på en principiell nivå eller att för säkerhets skull fundera ut dels hur man löser eventuella missbruk och dels för att gardera sig mot grundlösa misstankar. FiSSc kan hjälpa er med dylika diskussioner.

4. SCOUTFÖRSÄKRINGEN

ALLMÄNT OM SCOUTFÖRSÄKRINGEN

Finlands Scouter har en Förenings-grupp-försäkring i försäkringsbolaget If. Försäkringen består av flera olika slag av försäkringar. Försäkringen gäller scouter, som betalt kårens medlemsavgift, då de deltar i scoutverksamhet. I medlemsavgiften ingår Finlands Scouters och Finlands Svenska Scouters delar av medlemsavgiften.

Med scoutverksamhet avses verksamhet som förverkligas i enlighet med verksamhetsplanen, eller annan verksamhet som kåren, FiSSc eller centralorganisationen känner till. Inom scoutverksamheten följs Finlands Scouters i kraft varande säkerhetsföreskrifter. Då ni ansöker om ersättning bekräftar centralorganisationen att olyckan skett inom scoutverksamhet.

Kårens nya medlemmar blir försäkrade så fort kåren har skrivit in dem som medlemmar i medlemsregistret Stigen, eller då kårens anmälan om nya medlemmar kommit till FiSSc:s kansli. Försäkringen av de nya medlemmarna är i kraft till medlemsavgiftens förfallodag, och avbryts om räkningen inte betalas på utsatt tid. Försäkringen är i kraft när medlemsavgiften är betald.

Scoutförsäkringen är en andrahandsförsäkring då det gäller olycksfalls- och reseförsäkringar. Då en olycka inträffat ansöker scouten alltid i första hand ersättning från

sin egen försäkring. En eventuell självrisk från den egna försäkringen kan ersättas från scoutförsäkringen. Vid personskada ska i första hand scoutevenemangets egen hälsovårdsenhet eller en hälsostations tjänster användas, och endast i tvingande fall privatläkare.

Försäkringsbolaget kan sänka ersättningen eller helt och hållet vägra betala ut ersättning ifall den som är berättigad till ersättning:

- med avsikt ger felaktiga uppgifter, vilka påverkar utredningen av olyckshändelsen
- har förorsakat olyckshändelsen genom grov vårdslöshet
- har förorsakat olyckshändelsen genom grovt äventyrande av trafiken
- har förorsakat olyckshändelsen under påverkan av alkohol eller annat rusmedel och detta har medverkat till att olyckan skett
- har förorsakat olyckshändelsen då han eller hon hållit på med någonting olagligt.

Definitioner

(mer utförligt i försäkringsvillkoren)

- Ett olycksfall är en plötslig, yttre, oväntad händelse varigenom den försäkrade utan egen förskyllan förorsakas en kroppsskada.
- En resa inleds då den försäkrade lämnar sin bostad och avslutas då han/hon återvänder till bostaden.
- Sjukdom under resa är en sjukdom som visar tydliga symtom först under resan, el-

ler som enligt allmänmedicinsk erfarenhet måste anses ha börjat under resan.

- Annullering av resan betyder att avresa förhindras.
- Avbrott i resa är då en redan påbörjad resa ändras då den försäkrade blir inlagd på sjukhus eller tvingas återvända till avreseorten avvikande från den ursprungliga resplanen.
- Med rese gods avses personlig egendom, inklusive resebiljetter, som den försäkrade har med sig på resan.
- Med den försäkrades egen, personliga egendom jämställs egendom som han eller hon innan resan påbörjats lånat eller hyrt.
- Värdepapper, kreditkort eller pengar anses inte vara rese gods.

OLYCKSFALLSSKYDD

Olycksfallsskydd gäller under all scoutverksamhet och under resor i omedelbar anslutning till detta överallt i världen.

Försäkringsbelopp:

- Vårdkostnader per olycka högst 8 410 euro
- Ersättning för bestående men till följd av olycksfall 16 819 euro
- Ersättning för dödsfall till följd av olycksfall 1 682 euro
- Självrisk 0 euro
- Förmånstagare vid dödsfall är de anhöriga

Ersättning för vårdkostnader p.g.a. olycksfall

Kostnader för inom medicinen allmänt vedertagen, behövlig och nödvändig, av läkaren given eller ordinerad undersökning och vård av skada eller sjukdom, inklusive skäligen och oundvikliga rese kostnader i samband med dessa. Kostnader för läkemedel, för vård av skada, som ordinerats av läkare och säljs med läkemedelsverkets (Fimea) tillstånd.

Kostnader för första anskaffning av vårdsmässigt nödvändigt medicinskt hjälpmedel som ordinerats av specialtläkare för skadan.

Kostnader för reparation av glasögon, hörapparat, tandprotes och cykelhjälm som varit i bruk och gått sönder i samband med ett olycksfall som krävt läkarvård, eller om reparation inte är möjlig anskaffningspriset för ett motsvarande föremål.

Kostnader för av läkare ordinerad nödvändig fysikalisk vård av svår skada efter operations- eller gipsbehandling, dock för högst en vårdperiod på sammanlagt 10 gånger. Vården bör ges inom sex månader från operationen eller gipsningen.

RESEFÖRSÄKRING

Reseförsäkringen ersätter åt scouten i scoutsammanhang utomlands förorsakad person- eller egendomsskada. För utlandsresor måste blanketten ”Anmälan om in-

Observera att detta inte är en detaljerad redogörelse för försäkringsvillkoren. Ersättning för enskilda olycksfall bedöms enligt försäkringsvillkoren.

ternationell resa” ifyllas och på förhand lämnas in hos Centralorganisationen. Vid begäran skickas blanketten till försäkringsbolaget If.

Reseförsäkringen gäller även i hemlandet under scoutläger arrangerade av FiSSc och de finska scoutdistrikten samt på tävlingar, kurser och evenemang ordnade av centralorganisationen. Centralorganisationen sammanställer årligen i förväg en lista över dessa evenemang till If.

I. Reseskydd

Försäkringsbelopp:

- Ingen övre gräns för vårdkostnader.
- Självrisk 0 euro
- Ersättning för bestående men eller dödsfall till följd av olycksfall ersätts enligt

Ersättningar för vårdkostnader vid resesjukdom

(Utöver ersättning för olycksfallets vårdkostnader)

Kostnader för nödvändig tandvård med karaktär av första hjälpen till följd av akut tandvärk om värken börjat och vården givits under resa.

Nödvändiga, extra inkvarteringskostnader under resan, som grundar sig på läkares ordination.

Kostnader för sjuktransport som försäkringsbolaget godkänt på förhand och nödvändiga, direkta rese- och inkvarteringskostnader för nödvändig ledsagare. En nära anhörigs direkta rese- och inkvarteringskostnader för tur- och returresa till den försäkrade, förutsatt att den försäkrade på grund av ersättningsbar skada eller sjukdom, som uppkommit under resan, enligt vårdande läkare befinner sig i en livshotande situation och att resan på förhand avtalats med försäkringsbolaget.

Ersättning vid annullering av resa

Kostnader för annullering av resa ersätts, förutsatt att kostnaderna grundar sig på läkares ordination och förorsakas av tvingande skäl till följd av att den försäkrade eller dennas anhöriga drabbas av ett allvarligt olycksfall, plötsligt och oförutsett insjuknar i en allvarlig sjukdom eller avlider. Tvingande skäl bedöms i enlighet med medicinska villkor.

Vid annullering av resa ersätts de kostnader som den försäkrade enligt researrangörens resevillkor ansvarar för.

Ersättningen ska i första hand sökas från researrangören och först därefter från försäkringsbolaget.

Ersättning vid avbrott i resa och försening av reseavfärd

Kostnader för avbrott i resa ersätts, förutsatt att kostnaderna grundar sig på läkares ordination och förorsakats av tvingande skäl till följd av att den försäkrade drabbas av ett allvarligt olycksfall, plötsligt och oförutsett insjuknar i en allvarlig sjukdom eller avlider. Tvingande skäl bedöms i enlighet med medicinska villkor. Endast kostnader för annullering av resa som den försäkrade är skyldig att betala ersätts.

Kostnader för avbrott i resa ersätts också om de orsakats av att en nära anhörig avlider, råkar ut för en allvarlig olycka eller plötsligt och oförutsett insjuknar i en allvarlig sjukdom. Kostnader för avbrott i resa ersätts också om de orsakats av att den försäkrades egendom i hemlandet under resan drabbas av en oförutsedd allvarlig skada, som tvingande förutsätter den försäkrades närvaro på skadeplassen.

Kostnader för avbrott i resa ersätts också om de orsakats av att ett allmänt fortskaffningsmedel försenas på avrese- eller retur-

orten till följd av väderleksförhållanden, tekniskt fel eller trafikolycka eller av att ett privat fortskaffningsmedel råkar ut för en trafikolycka som förhindrar fortsatt resa.

2. Resegodsskydd

Försäkringsbelopp:

- Resegods 841 euro
- Självrisk 84 euro

Resegodsskyddet ersätter inte skada som förorsakats av:

- att egendom glömts kvar, försvunnit eller förkommit
- att idrottsredskap använts för sitt ändamål
- sedvanlig användning av en vara eller avskavning, slitage, repning eller bristfälligt emballage
- indirekta kostnader som uppkommit genom förlust av pass eller resebiljetter
- medhavda frätande eller nedsmutsande ämnen
- medhavda vätskor som läckt ut, eller dricksflaskor som gått sönder
- normala väderleksförhållanden eller vanliga naturfenomen, utom då resegodset varit omhändertaget av hotell, servicestation, trafikföretag, researrangör eller motsvarande
- myndighets åtgärd
- bedrägeri, förskingring eller motsvarande svekfullt förfarande

Den medhavda egendomen ska övervakas för att undvika stöld. Elektroniska apparater, värdepapper, pengar, bank- eller kreditkort får överhuvudtaget inte lämnas i låsta, parkerade eller i tredje persons besittning överlätna fordon, resesläpvagnar eller båtar.

Ersättning för reseods

Försäkringsbolaget har rätt att uppfylla sin ersättningskyldighet genom att:

- låta reparera föremålet
- ersätta det med ett motsvarande föremål
- betala ersättning i pengar

De skador som åsamkas den försäkrade på grund av pengar som förlorats i samband med stöld, rån eller inbrott eller missbruk av värdepapper, checker och bank- eller kreditkort, ersätts upp till försäkringsbeloppet, dock högst 420 euro. Ersättning för skada som orsakats av missbruk ska dock alltid först sökas av kreditkortsbolaget eller banken.

3. Reseansvarsförsäkring

Försäkringen ersätter person- och saksador som den försäkrade i egenskap av privatperson åsamkat en annan och för vilken han/hon enligt gällande rätt är ersättningskyldig.

Försäkringsbelopp:

- Skadeersättning 84 094 euro
- Självrisk 84 euro

4. Reserättskyddsförsäkring

Ärendet i vilket rättskydd söks ska gälla åtal eller stridig fordran.

Försäkringsbelopp:

- Ersättning för rättegångskostnader 8 410 euro
- Självrisk 15 % av den betalda ersättningen, dock minst 504 euro.

ANSVARSFÖRSÄKRING FÖR VERKSAMHETEN

Ansvarsförsäkringen för verksamheten täcker person- och sakskador som i scoutverksamheten förorsakas av annan. Dessutom täcker försäkringen centralorganisationens, distriktets, den registrerade kårens och den ansvariga ledarens ersättningsskyldighet för skada som förorsakas av annan egendom under användning av densamma inom scoutverksamheten. Denna utvidgade klausul omfattar dock inte ett fordon eller annan maskin som med egen maskinkraft rör sig på land, i vatten eller i luften som man använder, lånar eller på annat sätt har ansvar för.

Försäkringsskyddet gäller överallt i världen förutom i Förenta Staterna och Kanada.

Försäkringsbelopp:

- Person- och sakskador 504 564 euro
- Självrisik per skada 100 euro

ÅTGÄRDER DÅ EN SKADA INTRÄFFAT

En skadeanmälan ifylls för skada tillhörande scoutförsäkringen. Denna anmälan görs elektroniskt på adressen if.fi/partio. För noggrannare anvisningar om hur skadeanmälan ifylls kontakta Finlands Scouters centralkansli.

Mera information om scouternas försäkringsskydd får du från:

- Finlands Scouters centralkansli:

tfn (09) 8865 1100

fax (09) 8865 1199

info@scout.fi

Tölögatan 55, 00 250 Helsingfors

Försäkringsvillkor

- Olycksfalls- och reseförsäkringars allmänna villkor 100
- Olycksfalls- och reseförsäkringars säkerhetsvillkor 200: Olycksfall
- Olycksfalls- och reseförsäkringars säkerhetsvillkor 240: Resa
- Olycksfalls- och reseförsäkringars säkerhetsvillkor 250: Resegods
- Olycksfalls- och reseförsäkringars säkerhetsvillkor 260: Reseansvar
- Olycksfalls- och reseförsäkringars säkerhetsvillkor 270: Reserättsskydd
- Olycksfalls- och reseförsäkringars specialvillkor 311: Läger- och utfärdstid
- Olycksfalls- och reseförsäkringars skyddsvillkor 400: Resegods
- Ansvars- och rättsskydds-försäkringens allmänna villkor 100
- Ansvarsförsäkringens säkerhetsvillkor 201: Ansvar för verksamhet

BEHOV AV TILLÄGGS- FÖRSÄKRING

Kårer och olika grupper kan ha försäkringsbehov som scoutförsäkringen i sin nuvarande form inte täcker eller där försäkringsskyddet inte är tillräckligt stort.

Dessa är till exempel:

- försäkring av lägerområdet
- Annulleringsskydd för scouter som deltar i kårens läger, ifall lägerdeltagaren insjuknar och inte kan delta i lägret.
- försäkring av utländska scouter som deltar i läger
- försäkring av lägerdeltagare som inte är scouter
- försäkring av inventarier
- försäkring av fast egendom
- rättsskydds-försäkring

Utgångspunkten är att alla (t.ex. kårer och FiSSc) från fall till fall uppskattar sitt eget försäkringsbehov. If erbjuder kompletterande tilläggförsäkring till scoutförsäringen. Kontaktuppgifter till sakkunniga på försäkringsbolaget If, hittas på adressen if.fi/partio

> Mera information om scoutförsäringen if.fi/partio

BILAGOR

UTFÄRDSBREV

VÅR PATRULL FALKEN SKALL PÅ HAJK I NOUX 3-5.2.2010

Start: Vi träffas vid lyan (Barrvägen 1) fre 3.2 kl. 18.
Tillbaka: Vi är på X:s busstation på sö 5.2 ungefär kl. 15.
Utfärdsledare: Patrullens lots Henrik Lundström, tfn 123 456

Pris: 10 euro + tur och retur med buss 3 euro.
Deltagaravgiften samlas in vid starten

Vi sover i vintertält med kamin.
Packa alla dina saker i en rinka eller ryggsäck
Utrustningslistan finns på baksidan

Klipp loss lappen nedan och återlämna senast på mötet 1.2.

Mitt barn

får delta i scoututfärden 3-5.2.2010.

Allergier, specialdieter, medicinering, simkunskap etc.

All information behandlas absolut konfidentiellt.

Målsmans underskrift & telefonnummer under utfärden.

CHECKLISTA FÖR UTFÄRDSLEDAREN

- Fundera hur du kan förbättra säkerheten på utfärden.
- Skriv utfärdsbrev till barnen och deras föräldrar.
- Kontrollera att scoutförsäkringen är i kraft för alla (= att alla betalt medlemsavgiften).
- Kontrollera tidtabeller för transporten.
- Be markägaren om lov att slå läger och göra upp eld, och be om lov för specialaktiviteter som t.ex. bergsklättring.
- Kontrollera ifall det råder varning för skogsbrand i området.
- Kontrollera ännu utfärdsstället, karta, adress och körbeskrivning.
- Ta reda på var närmaste telefon finns och mobiltelefonens hörbarhet i området.
- Berätta för kårchefen om utfärden.
- Kontrollera barnens utrustning.
- Kontrollera att barnen har målsmännens skriftliga tillstånd att delta i utfärden.
- Samla in målsmännens telefonnummer.
- Se till att följande saker packas med:
 - ved
 - såg
 - yxa
 - bivackeringsutrustning, eller utfärdsstugans nyckel
 - dricksvatten
 - nödproviant
 - extra pengar
 - första hjälpenutrustning

ANMÄLAN OM LÄGER/VANDRING TILL FÖRBUNDSKANSLIET (FISSC)

Bruksanvisning:

Blanketten ifylls av lägerchefen eller vandringsledaren för varje läger eller vandring skilt. Blanketten sänds till förbundskansliet för kännedom och för att senare arkiveras.

1. Anmälan om

sommarläger

vinterläger

vandring

annat, vad

2. Tidpunkt

3. Arrangör

4. Uppskattat antal deltagare

vargungar äventyrsscouters spejarscouters

explorerscouters roverscouters äldre ledare

övriga vuxna

sammanlagt i ledaruppgifter fungerar personer

5. Evenemangets ledare (namn, adress, telefon)

.....
.....

6. Plats (lägerplats, vandringens mål)

.....
.....

7. Vägbeskrivning, information om eventuell besöksdag eller en ungefärlig vandringensplan

.....
.....
.....
.....

8. Platsens ev. postadress och telefonnummer

.....
.....
.....

9. Speciell information som berör evenemanget

.....
.....
.....

10. Vi har i planeringen beaktat evenemangets säkerhet.

- ja
- vi gör det strax och använder oss av modellen för en säkerhetsplan på omstående sida

Plats, tid och ansvarig ledares underskrift

.....
.....

SÄKERHETSPLAN FÖR LÄGER

Läger och arrangör	
Tidpunkt, ort och adress	
Antal lägerdeltagare	
Lägerchef:	tfn
Säkerhetsansvarig:	tfn
Förstahjälpansvarig:	tfn
Vem kontrollerar förstahjälpväskan och hämtar den till lägret?	
Förstahjälpväskans placering	
Risker på lägerområdet	Förebyggande av risker
Åtgärder vid olycksfall	
Olyckshändelser i terrängen	
Olyckshändelser med slidkniv	
Olyckshändelser med eld	
Olyckshändelser i vattnet	
Trafiken på lägerområdet	
Risker på hajken	

Risker i anslutning till hantering av eld	
Övriga risker	
Beskrivning av terrängen (bl.a. steniga områden, stränder, gropar)	
Säkerheten i programmet (bl.a. riskfaktorer och förstahjälputrustning)	
Byggnadskonstruktionernas säkerhet	
Möjligheten för utryckningsfordon att ta sig till lägerområdet och köranvisningar	
Lägrets koordinater finns på ett synligt ställe (www.112.fi) ja (var då?)	Nej:
Evakueringsplan för lägret ifall av nödsituation	
www.112.fi	

Säkerhet och hygien i köket
Kökspersonal
Instruktioner för, och handledning i användningen av gasköket har getts (till vem, datum)
Gasköket, med alla delar, har kontrollerats (datum och kontrollör). Anmärkningar
Hygienfrämjande tillbehör (bl.a. handdesinfektionsmedel)
Kökets förstahjälputrustning

<i>Då en olycka inträffar:</i>   • Bedöm situationen. • Förhindra vidare olyckor. • Ge omedelbar, livräddande förstahjälp. • Alarmera vid behov mera hjälp: o kalla på förstahjälpkunniga lägerdeltagare o ring vid behov det allmänna nödnumret 112 o ordna vägvisning till platsen • Sköt om situationen tills extra hjälp anländer. • Kom ihåg att meddela också lägerchefen och säkerhetsansvariga om vad som hänt.
Bilagor: kartor över området, körbeskrivning till lägret samt lägerprogrammet
Distribution av planen:

MODELL FÖR RÄDDNINGSPLAN

RÄDDNINGSPLAN

Avsikten med denna räddningsplan är att se till en säker vistelsen på scoutstugan och att förebygga farosituationer och olyckshändelser.

Uppgifter om scoutstugan

Stugans namn:	Scoutstugan
Stugans adress:	Scoutvägen 1, 12345 Scoutböle
Kommun i vilken stugan är belägen:	Scoutstads landskommun
Stugans koordinater:	N 61°10.651' E 023°48.446' (Kartkoordinaterna får ni enkelt reda på under "Kart-koordinater" på www.112.fi)
Körbeskrivning:	Vänd in på Scoutvägen vid Scoutböle skola. Därifrån finns skyltning till Scoutstugan. Genom att köra över parkeringsplatsen kommer man vidare ända fram till huvudbyggnaden.
Byggnader som hör till Scoutstugan:	Huvudbyggnad, bastu, och lider -utedass
Byggnadsår:	2008
Byggnadsmaterial:	Trä
Antal våningar:	1
Sovplatser:	14 i huvudbyggnaden
Kårens namn:	Scoutböle Scouter
Stugvärd:	Sune Scout, tfn 123 456
Kårchef:	Lisa Ledare, tfn 789 123

Utrymning, samlingsplatser, samt skyddsrum

Utrymningsvägar:	Dörr eller fönster
Samlingsplatser:	Scoutstugans parkeringsplats, reservsamlingsplats bredvid brunnen
Skyddsrum:	Närmaste allmänna skyddsrum fins i Scoutböle Skola på 1 km avstånd.

Hjälpande instanser

Allmänt nödnummer 112

Det tar ungefär 15 minuter för hjälpen att nå fram till Scoutstugan.

Brandstation:	Scoutböle brandstation Scoutstigsgränden 5, 12345 Scoutböle, tfn 345 678
Hälsostation:	Scoutböle Hälsostation Hälsövägen 1, 12345 Scoutböle tfn 654 321
Jour efter kl 20 och under veckoslut:	Scoutstads sjukhus Sjukhusvägen 1, 13456 Scoutstad, tfn 321 654

Säkerhetsutrustning

Släckningsutrustning:	I huvudbyggnaden finns en handsläckare i farstun, och en brandfilt i köket. I bastun finns en handsläckare.
Ensiaputarvikkeet:	I skåpet i huvudbyggnadens storstuga finns en välutrustad förstahjälpväska. I bastuns omklädningsrum finns en liten förstahjälpväska.

Förutsägbara farosituationer och åtgärder för att förhindra dessa

Olyckshändelser:	Krosskador, frakturer och urledvridningar Sår Någon som andas in rök eller gas Någon som går ned sig i isen och andra tillfällen då någon hamnar i vattnet Sjukdomsattacker Brännskador

Åtgärder för att förhindra olyckshändelser:

- Vi jobbar i små grupper under en ledares ledning och övervakning.
- Alla handleds i hur man använder kniv, yxa och andra verktyg rätt.
- Vi lär ut hur man använder kaminen och gasspisen.
- Vi försäkrar oss om att isen bär innan vi går ut på den.
- Vi använder flytväst då vi är ute med båten.
- Vi simmar parvis. Simningen övervakas.

Åtgärder då en olycka inträffat:

- Vi bedömer situationen
- Vi förhindrar vidare olyckor
- Vi ger första hjälp genom att bland annat stoppa blodflöden och garantera hjärtverksamheten och ser till att andningsvägarna hålls fria. Vid behov inleder vi återupplivning.
- Vi alarmerar hjälp.
- Vi håller kontroll över situationen tills hjälpen anländer till platsen.

Eldsvåda:

- Elden sprider sig från eldstaden, den öppna spisen eller brasan.
- Fettbrand i köket.
- Skogsbrand.

Åtgärder för att förhindra farsituationer:

- Vi lär scouterna hur man hanterar eld.
- Vi lämnar aldrig elden oövervakad.
- I närheten av eldstaden finns alltid släckningsutrustning, t.ex. ett ämbar vatten invid lägerelden.
- Vi visar alla utfärdens ledare var släckningsutrustningen finns och hur den används.
- Lättantändliga vätskor och gasflaskor förvaras rätt.
- Vi övar utrymning av byggnaden och berättar för alla var samlingsplatsen är.

Åtgärder vid eldsvåda:

- Vi räddar personer i omedelbar fara och varnar alla andra.
- Vid behov alarmerar vi hjälp från nödnumret 112
- Vi påbörjar släckningsarbetet, om eldsvådan är liten och det inte förekommer giftig rök.
 - o Om elden ändå sprider sig snabbt och vi inte lyckas släcka den utrymmer vi rummet och stänger dörren efter oss.
 - o Också om du lyckats släcka elden skall du ändå meddela om branden till nödnumret 112. Brandkåren skall gärna komma och kontrollera att branden slocknat ordentligt och att det inte är risk för att den flammnar upp på nytt.
- Vi samlar scouterna på samlingsplatsen.
- Vi visar brandkåren vägen till platsen.

Någon går vilse, eller försvinner:

Åtgärder för att förhindra att någon går vilse:

- Scouterna rör sig i terrängen parvis, eller enligt förmåga ensamma.
- Vi räknar på kontrollerna, och annars också med jämna mellanrum, att alla är på plats.

Åtgärder då någon gått vilse eller försvunnit:

- Den/de som gått vilse stannar och försöker reda ut var han/hon/de är. De håller ihop som en grupp och försöker hitta en plats som går lätt att hitta på kartan, t.ex. en väg.
- De övriga söker parvis efter de borttappade. Någon stannar kvar vid stugan. Kontakt hålls med mobiltelefoner.
- Vid behov alarmeras mera hjälp.

Att alarmera hjälp:

- 1) Ring nödnumret 112
- 2) Berätta vad som hänt
- 3) Berätta var olyckan skett.
- 4) Besvara frågorna.
- 5) Handla enligt de direktiv du får.
- 6) Lägg på luren först då du får tillstånd.

Distribution av räddningsplanen:

(Kryssa i vilka av följande som fått räddningsplanen.)

- Stugvärden
- Kårchefen
- Kårens styrelse
- Kårens akelor, kaptener, patrulldare, lotsar och övriga ledare
- Föräldraföreningen/Understödsföreningen
- Det regionala räddningsväsendet

ANMÄLAN OM INTERNATIONELL RESA

Land:	Tidpunkt:	
Resemål (namn på läger etc):		
Arrangör:	Reseledare:	
Reseledarens medlemsnr:	Födelsedatum:	
Kontaktuppgifter till reseledaren under resan (mobil, adress och tfn till lägret, ev. övriga kontaktuppgifter):		
Deltagare (vid behov som bilaga):		
Namn	födelsedatum	medlemsnummer
Resebeskrivning (vid behov som bilaga):		
☐ Ja tack, skicka ett internationellt medlemskort till reseledaren		
Kontaktperson i hemlandet under resan (namn, tfn):		
Plats och datum:	Reseledarens underskrift:	

KÄLLOR

- Partiojohtajan käsikirja, Oy Partio Scout Ab, 1.tryck, 2009
- Kårmappen, Finlands Scouter, 2007
- Anvisningar för främjandet av säkerheten hos programtjänster, Konsumentverket, 2003
- Säkerhetsföreskrifter, Finlands Scouter, 1.tryck 2007
- Seurakuntien retki- ja leiritoiminnan turvallisuusohjeet, Kirkkohallitus, 2006
- Yhdistyksen turvallisuusopas, Suomen Liikunta ja Urheilu ry ja Suomen Latu ry, 2004
- Säkerhetsteknikcentralens (Tukes) webbplats: www.tukes.fi
- Partiolaisen käsikirja, Partiokirja Oy, 1994
- Miljöministeriets webbplats: www.miljo.fi
- Finlands Rödakors' webbplats: www.frk.fi
- www.112-paiva.fi/se
- Forststyrelsens webbplats: www.utinaturen.fi
- Livsmedelssäkerhetsverkets webbplats: www.evira.fi
- Handbok om säkerhet - skydda dig själv och andra <http://sakerhetshandbok.pelastustoimi.net>
- Ensiapuopas, Duodecim och FRK, 2007
- Matkailijan terveysesopas, THL

ORDREGISTER

A

Alarmera hjälpen 16
Allemansrätten 12
Anmälan om läger/
vandring till förbundskansliet 38
Anmälan om verksamhet 7
Anmälan om internationell resa 48
Ansvarsförsäkring för verksamheten 32
Avbrott i resan 33

B

Behov av tilläggsförsäkring 35
Brandvarnare 18, 20
Brasa 13, 16, 20, 21
Båtar 25, 27

C

Checklista för utfärdsledaren 37

D

Dagsutfärd 6

E

Eldsvåda 18, 20, 21, 27, 45
Eldvakt 21
Ersättning för vårdkostnader vid

olycksfall 33
Ersättning för vårdkostnader vid
resesjukdom 33
Explorerscoutpatrull 5
Extrem-verksamhet 29

F

Flytgas 19
Flytväst 25
Förfarande vid olycksfall 34
Första hjälpen 16
Första hjälpenförpackning 17
Försäkringsbolaget IF 30, 35

H

Hantering av eld 18, 20
Hygienpass 24

I

Internationell verksamhet 29

J

Jakttider 14

K

Klättring 29
Kolmonoxid 20
Kolos 20
Kolosvarnare 20

L

Läger 6 - 8
Lägerchef 8, 16

M

Markägarens tillstånd 12, 21
Medlemsavgift 6 - 9

N

Nya medlemmar 6, 30
Nödnummer 16
Nödsignaler 16

O

Olycksfallsförsäkring 31

P

Paddling 25 - 26

R

Resansvarsförsäkring 32
Resegods 32 - 34
Resegods-försäkring 32
Resesjukdom 31
Resesjukdomsförsäkring 31
Resor 29
Roverscoutpatrull 5

Räddningsplan 10, 11, 14, 20, 43
Räddningsväst 25
Rättsskyddsförsäkring 32

S

Scoutfärdighetstävlingar 13, 29
Scoutförsäkring 6, 9, 29, 30, 37
Scoutledarfullmakt 6,8
Segling 10
Simning 25
Skogsbrand 13, 21, 37
Spejarscoutpatrull 5
Svag is 26
Säkerhetsdokument 11
Säkerhetsplan 10, 40

U

Uppvärmning 18
Utfärd 6, 7, 37
Utfärdserfarenhet 6
Utfärdsledare 37
Utfärdsledarens checklista 37

V

Vandring 6 - 8, 14
Vandringsledaren 8, 14
Vandringsplan 14, 38
Vargungeflock 5
Vargungeflockens utfärd 7
Varning för skogsbrand 13, 21, 37
Verksamhetens ansvarsförsäkring 32
Vilse 15

Ä

Äventyr 29
Äventyrsscoutlag 5
Äventyrsscoutlagets utfärd 7

